ԺԱ· ՏԱՐԻ 2981 ԹՈՒԱԿԱՆ, ՀԱՅՈՑ 30 ՔԱՂՈՑ 4386 11 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1894 16 ՌԻՃԷՊ 1311 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դահեկան արծաթ	150
»	Վեցամսեայ » »	75
»	Եռամսեայ » »	40
Օսմ. երկիրներու	Տարեկան Ֆրանք	56
»	Վեցամսեայ »	28
Ընդհ. բուէքի վրայ մտնաւոր տպագր.	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց	հատավաճառի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 11/23 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1894

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆ

Ամենէն պատուական ծերունին և ամենէն պատուական երիտասարդը մի և նոյն օրուան մէջ, մի և նոյն ժամուն թաղեցինք։

Մահն ալ իր քմահաճ շռայլութիւններն ունի, և այս օրերս դաժան փորձը մեր գլխուն վրայ տուաւ։

Ս. Ծննդեան կրօնային տօներուն առթիւ արդեօք կրօնական դա՞ս մը տալ ուզեց մեզ՝ աշխարհային բարեաց վաղանցութեան և մարդկային հաշիւներու սխալականութեան։

Արծրունի քահանայն ապրեցաւ աւելի քան զչափն մարդկային ենթադրութեանց։

Եւ Յովհաննէս Կիւլպէնկեան, կեանքով և բարի յոյսերով լեցուն այն կորովի երիտասարդն, որուն երկար կեանք մը սահմանուած ըլլալ կը թուէր, կեանքէ զրկուեցաւ՝ 32 տարեկանին մէջ՝ հակառակ ամեն մարդկային ակնկալութեանց։

Բարեյիշատակ Սերովբէ Կիւլպէնկեանի երկրորդ որդին Յովհաննէս, խնամեալ կրթութիւն մը ստացած, շատ կանուխէն յաջողած էր առեւտրական ասպարէզին մէջ անկախ և պատուաւոր դիրք մը ստեղծել իրեն համար։ Պարզապէս հօրը թեւին տակ մեծցած չուկացի երիտասարդէն տարբեր բան մ՚էր· աւելի ինքնուրոյն նկարագրի տէր գործի մարդ էր։ Թէեւ թարմ հասակի մէջ մտած գործի ասպարէզը, կորուսած չէր երիտասարդական մտաց բանաստեղծութիւնն, և իր նմաններուն օգտակար ըլլալու ջանադիր գտնուած էր միշտ։ Կեսարացւոյ ազնուութիւնն ու գործունէութիւնը միացուցած էր Պոլսեցւոյ բարեկրթութեան ու զգացմանց փափկութեան հետ, և նոյնքան գովելի հանդիսացած էր ազգային եկեղեցական, ընկերական ու կրթական գործերու մէջ որքան առեւտրական գործերու մէջ։ Կրթութեան ջերմ բարեկամ, ջանք և զոհողութիւն չէր խնայած դպրոցական գործին յառաջդիմութեան համար։ Առողջ մարմնոյ մը հետ առողջ սրտի տէր, ջերմ սիրով սիրած էր նաեւ իր Եկեղեցին, և ամեն կերպիւ պատիւ կը բերէր հայ երիտասարդութեան։

Յովհաննէս Կիւլպէնկեան լաւ տիպար մ՚էր մանաւանդ իբրեւ հարուստ դասու պատկանեալ երիտասարդ։ Գիտենք թէ հարուստ ընտանեաց երիտասարդ զաւակներ սովորաբար ինչպիսի կեանք կը վարեն մեր մէջ։ Հաճոյքի նախասահմանուած համարելով իրենք զիրենք, մատաղ հասակէն կը նետուին զբօսանաց յորձանքին մէջ, ուր եթէ իրենց առողջութիւնը կամ իրենց ծնողաց հարստութիւնը վրայ չտան, կեանքի բարձրագոյն հրապոյրն անշուշտ կը կորսնցնեն, և հոգեւորապէս փճացած, յափրացած, [illegible] երիտասարդներ կ՚ըլլան, որոնցմէ հասարակութիւնն ալ ո՛ և է բարիք չի կրնար սպասել։ Այսպիսի երիտասարդներ էին որ փճացուցին նախորդ սերունդին պատկանեալ շատ մը տուներ սեղանաւորներու, վաճառականներու, և այլն։ Հիմա մխիթարական է տեսնել որ՝ աւելի խնամեալ կրթութեան մը շնորհիւ՝ Պոլսեցի և պոլսաբնակ գաւառացի հարուստ ընտանիքներու մէջ գէթ մէկ մէկ հատ կը տեսնենք շնորհքով երիտասարդներ, որք անցելոյն դառն փորձառութենէն զգաստացած են, գործասէր կեանքի մը մէջ մտած են, և եթէ իրենցմէ ոմանք ազգային կրթական և վարչական շրջանակի մէջ եւս աշխատիլ սկսած են, ուրիշներ գէթ հոգածու են պահպանել այն տունն որոյ անունը կը կրեն։

Այս նոր կարգի երիտասարդներուն մէջ, Յովհաննէս Կիւլպէնկեան ամենէն համակրելի, ամենէն խոստմնալից և այժմէն իսկ արդիւնալից երիտասարդներէն մէկն էր։

Կիւլպէնկեան գերդաստանն ո՛չ միայն Կ. Պոլսոյ այլ և գաւառաց մէջ և մանաւանդ ուր հասած է ցարդ Թուրքիոյ վաճառականութիւնը՝ նախանձելի համբաւ կը վայելէ պարկեշտութեան։ Հարիւրաւոր անձինք անոնց գործին մէջ, կամ անոնց հաստատած յարաբերութեանց շնորհիւ կ՚ապրին։ Ասանկ տուն մը հիմնել կարենալն իսկ հանգուցեալ Սերովբէ Կիւլպէնկեանի կողմէ մեծ բարեգործութիւն մ՚էր· զի մեք միայն ողորմութիւն տալը, կամ մարդասիրական հաստատութեան մը սատարելը չենք համարիր բարեգործութիւն։ Գործ հայթայթելն ալ հաց հայթայթել է, թերեւս ամենէն պատուաւոր միջոցն է հաց հայթայթելու, և այն հարուստն քով որ իր դրամը Պանքան դնելով մէկդի կը քաշուի, ճշմարտապէս մարդասէր կը համարինք այն հարուստն որ իր ծերութեան մէջ իսկ կ՚աշխատի, չէ թէ իր հազարներուն վրայ նոր հազարներ դնելու նպատակաւ, այլ որպէս զի գործ մը չդադրի, և անոր երեսէն ապրող այնքան մարդիկ փողոցը չմնան։ Բայց Կիւլպէնկեանք միայն գործ չտուին, միայն գործ չգտան հարիւրաւորներու և հազարաւորներու։ Դրամ ալ տուին, և քանի մը հազար ոսկիներ, թէ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին վերաշինութեան համար և թէ զանազան բարեգործական և կրթական նպատակներու համար, արեւելեան գաւառաց սովէն առաջ ալ, ետքն ալ։ Երբեք Կիւլպէնկեան մը քննադատելի ընթացքի մէջ չէ գտնուած, և միշտ աղէկ խօսուած է Կիւլպէնկեան գերդաստանին վրայ։ Ողբացեալ երիտասարդը գովելի էր նաեւ իր բաժնին ինկած մասն արժանաւորապէս կատարած ըլլալուն համար ընտանեկան այս գովելի աւանդութեանց շարքին մէջ։

Ընտանեկան աւանդութեանց հաւատարիմ մնացած էր Յովհաննէս Կիւլպէնկեան նաեւ իր երջանկութիւնը փնտռելով պարկեշտ ամուսնութեան մը մէջ, և երեք տարի առաջ իրեն կենակից ընտրած էր ուսեալ, բարեկիրթ, նրբամիտ հայուհի մը, որ պատուաւոր հայ գերդաստաններու կարգին մէջ ամենէն պատուաւոր անուններէն մին կը կրէր, հանգուցեալ Վահան Էֆէնտիի դուստրն, և այս վաղաժամ կորստեան ամենէն սրտաճմլիկ պարագաներէն մին է Տիկին Արաքսի Յ. Կիւլպէնկեանի ծանր հիւանդութիւնն և առանձին դարմանումն այն տան մէջ, ուր վերի կամ վարի յարկի մը մէջ անձնուէր այրն իր վերջին շունչը կ՚աւանդէր, և բժիշկը կարեւոր կը համարէր որ գոյժը խեղճ կնոջ չհաղորդուէր՝ վերջին հարուածը չըլլալու համար անոր տկարացած կուրծքին։ Ուրիշ սրտաշարժ պարագայ մ՚է նոյն ընտանեկան եղերերգին՝ հանգուցելոյն մեծ եղբօր՝ Պատրիկ Էֆ.ի բացակայութիւնն յԱմերիկա, ուր վաղուց գացած էր եղբայրական սիրով՝ դարմանելու կրտսերագոյն եղբայր մը, որ նոյն ժամանակէն վարակուած էր Նոր Աշխարհին մէջ, ու հիմակ աղէկ է կ՚ըսուի։ Իրա՞ւ է արդեօք թէ դժբախտութիւն մը երբեք մինակ չի գար։ Մաղթենք որ այս սեւ օրեր շուտով անցնին այս բարեհամբաւ գերդաստանին համար, ու երկարատեւ բարգաւաճման մը մէջ ընդհուպ վերադառնայ իր առջի փայլն ու երջանկութիւնն, յօգուտ Ազգին և երկրին։

Բ. Փ.

ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԿՈՐՈՒՍՏ

Մահեր կան որք մտածել կու տան։ Հոն՝ ուր երիտասարդութիւնն, առոյգ կազմուածքը կը միանան մտաւորական լուրջ դաստիարակութեան մը, բարոյական անսպիտ կրթութեան մը, հոն՝ մահն աւեր մը կը գործէ։ Երբ այդ ֆիզիքական և բարոյական յատկութիւններն ալ ըլլան նիւթականին անխուսափելի և անհրաժեշտ հարկէն, հոն մահը փլատակ մը կը կանգնէ, ուր ցաւ և կսկիծ ձեռք ձեռքի տուած պար մը կը բոլորեն և վհատեցուցիչ վէրք մը կը բանան մտածող մարդուն մէջ։ Յովհաննէս Կիւլպէնկի մահը մտածել կու տայ կեանքին անէութեան վրայ։ Կը վերարծարծէ յուսահատութեան մթին գաղափարներն և կը մղէ զմեզ բանալու այն սեւ վարագոյրն որ կը պատէ մարդուն կեանքն և վերատեսնելու հոն ոսկորներու բեկորներ, զանկի կտորներ։

Յովհաննէս Կիւլպէնկ՝ կայծակնահար եղած կատարելութեան էն հասուն ժամանակամիջոցին մէջ՝ կը պատկերէ հեգնութեան անագորոյն խաղը։ Ամերիկեան հաստատութեան նստարաններէն դուրս թռած՝ կը կազմէ ինքնիրեն մասնաւոր կեանք մը· կը կռէ, կը հաստատէ զայն ուղղամտութեան սկզբունքին վրայ, և կը բարձրացնէ իր դէմքը սովորական մակարդակէն վեր, հոն՝ ուր հասնելու համար չեն բաւեր լոկ նիւթական միջոցներ. մտաւորականը կը նպաստէ ձեռնարկող ոգւոյն. շատ մը կ՚որոշէ, մէկ հարուածով կը պատրաստէ իր գրաւելիք սեղն ու կ՚արժանանայ յաջողութեան պսակին։ Համայն գերդաստանի մը դարեւոր սկզբունքն, աշխատութեան և արդարութեան միահաղոյն զուգակցութիւնը կը կեդրոնանան այդ երիտասարդի մտքին վրայ, կը միանան անոր մտացի ձեռներիցութեան և կը կազմեն փառաւոր ասպարէզ մը, զոր շատեր կը գիտէին, շատեր կը փառաւորէին։

Կիւլպէնկեան ընտանիքին մէջ հանգուցեալը մասնաւոր կ՚ըլլար իր այդ յատկութիւններով։ Խորհրդակից չէր ուզեր ունենալ և չունեցաւ մինչեւ վերջը։ Ինքզինք բաւ կը կարծէր ինքնիրեն. իր կարողութեանց ստորճանին խրախ՝ զանոնք ի գործ դնելու ասպարէզներ կը փնտռէր. կ՚օգտուէր պարագաներէն, կը շահագործէր զայնս և ազատ կը բանար, կը լայնցնէր իր շրջագիծը։ Եղո՜կ, զի շատ նեղցաւ շրջանակը, շատ շուտ ընդհատեցաւ անոր ընթացքը։ Շատ շուտ փոխուեցաւ անոր շրջանակը։ Զինքը մօտէն ճանչցողները գիտեն թէ ի՞նչպէս խղճամիտ էր իր պարտականութեանց մասին դէպ իրեններուն, դէպ հանրօգուտ գործերու և եթէ Յովհաննէս Կիւլպէնկ ինք անձնականապէս իր ըմբռնած եղանակաւ ի գործ կը դնէր իր բարեսրտութիւնն, ոչ ոք իրաւունք ունէր զայն քննադատելու։ Իր ճամբորդութեանց միջոցին ցոյց տուաւ թէ ինք ո՛րքան ընկերական էր, թէ համակրութիւնն որ շահեցաւ, որքա՛ն հիմնաւոր էր, զի իր դէմքին մէկ նոր կողմն երեւան կը բերէր։ Աւանդութեանց մասին որքա՛ն ալ պահպանողական էր, քանի մը ծանօթ պարագաներու մէջ ցոյց տուաւ թէ գիտէր ի պահանջել հարկին աւանդութիւններէ վեր բարձրանալ և մտքի ու սրտի հաճոյքներուն համար զոհել անոնց մի մասն։ Երիտասարդութեան կորովն որ իր ամեն մի քայլին այնքան զօրաւոր կերպով դուրս կը փայլէր, այն կլորուկ դէմքին շրջագիծն որուն վրայ կոլոլաքիք սուր աչքեր կը փայփլայէին առոյգ սեւութեամբ մը, մարմնոյ կազմուածքի մը երեւոյթ ու զօրեղ գնացքը, կ՚ապշեցնեն զմեզ անոր մահուան դիմաց։ Առողջութի՛ւն կը գոչէ ամեն ոք։ Ահա՛ ամենէ՛ն առողջն ալ կը գլորի, շիւղի նման կը կոտրտուի և հասարակաց գուբին մէջ կը նետուի։ Յուսահատութիւնն և յուսախաբութիւնն իրենց լայնագո՛յն տարբերը կը տարածեն, կը վհատեցնեն մարդկային էակն և կասկածոտ, տարտամ ակնարկներ կը հրաւիրեն ամեն նիւթի, ամեն մտածման վրայ։ Ճերմակներու մէջ պըլլուած, յասմիկներէ պարուրուած թրթռուն ծաղիկներէ շինուած այն պսակը, կնոջը, զաւկին, եղբայրներուն այն պսակը երբ կիրակէ դագաղին առջեւէն կը դիմէր գերեզմանին վրայ հանգչելու, երբ այդ ծաղկանց փթթուն թերթերը կը շարժէին, կ՚երթային, կարծես երիտասարդին մահը կուլային և ամենէն սկեպտիկն իսկ կը թրթռացնէին, կ՚արինոտէին և սրտի մէջ կ՚իջեցնէին արցունքի կայլակներ, ցաւի հեծեծանքներ, և բերնի կը ստիպուէր կրկնել մարդ· «կ՚արժէ՞ ապրիլ այս կեանքը»։

ՄԿՐՏԻՉ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՄԱՆՐ ՊԱՐԱԳԱՅՔ ԱՒԱԳ ՔԱՀԱՆԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԷՆ

Հանգուցեալ Տ· Արծրունի աւագ քահանային մօտէն ճանչցող անձ մը հետեւեալ ծանօթութիւնները կը հաղորդէ մեզ·

«Ճէզայիրլեան Ամիրային օրով, որ Մաքսատան հասոյթներուն վարձակալ եղած էր, Տ· Արծրունի քահանայն շատ մը Հայեր գործի դնել տուած է հոն և ուրիշ պաշտօնարաններու մէջ։ Փարիզ ղրկել տուած է կարգ մը երիտասարդներ, որոնցմէ ոմանք ապա երեւելի անձնաւորութիւններ եղած են։ Յարութիւն փաշայի հօր՝ Տատեան Յովհաննէս պէյի, ժամանակակից ամիրաներու և ցարդ կենդանի երեւելեաց քով անձամբ և գրով միջնորդութիւններ ընելով, բազում երիտասարդներ գործի դնել տուած է, որոց թի՛ւն՝ առանց չափազանցութեան՝ հաշիւը չ՚առնուիր։

«Իր քահանայութեան մինչեւ վերջին տարիներն ամեն առաւօտ և երեկոյ եկեղեցին չսկսած իր պաշտօնին գլուխը ներկայ գտնուած է անվրէպ։

«Մինչեւ 1880 թուականը, պարբերաբար անդամակցած է Հոգեւոր Ժողովոյ, Կրօնական Ժողովոյ և միւս Ժողովներու։ Տ. Յարութիւն Պատրիարքին օրով աւագերիցանց յանձնաժողովոյն ատենապետ ընտրուած էր, և այս եղաւ իր վերջին պաշտօն։

«1838/ին Երուսաղէմ երթալուն առթիւ իր պատանքն հոն պատրաստել տուած էր լոյս գերեզմանի վրայ աղօթք կատարելով և մոմ բերելով։ Այդ պատանքին մէջ ամփոփուեցաւ իր մարմին, և կանխաւ պատրաստել տուած դամբարանին մէջ թաղուեցաւ։

«Իր քահանայական կնիքին թուականն է 1832, և գրեթէ 44—46 տարեկան հասակին մէջ ձեռնադրուած էր Աղաւնի Ստեփան Պատրիարքէն։»

Իր վերջին վայրկեաններուն վրայ, մեզ հաղորդուած տեղեկութեանց նայելով, Տ. Ծննդեան օրը միջօրէէն ետքն աչքերը սեւեռած անկիւնն յառած՝ զուարթ դէմքով ըսեր է «Ինչ [illegible] մը կու գան կոր», և մեռնելէն քանի մը ժամ առաջ իր խաչն ուզելով, կուրծքը բռնած, արտասաներ է այս աղօթքն, որչափ կը ներէին գօտուելու վրայ եղող սրտին ընչաւութեան դժկամակութիւններն. «Ընկալ Տէր Յիսուս զհոգի իմ,» ըսեր է։ Մինչեւ վերջին վայրկեանը զամենքը կը ճանչէր և կը յիշէր ամեն բան։ Նաեւ նոյն օր իր ընտանեաց անդամները կանչելով, Աւետարանէն պատուէրներ տուեր է։ Խոհման օր գիրք մ՚ընտիր հատուած մը գրել տալով՝ գոց ըրեր է ինքնիրեն և արտասաներ է։ Վերջապէս, մինչեւ հուսկ յետին վայրկեանը կրօնական ընթերցումով ու խոկումով զբաղեալ էր։

Սուրբ կեանքի մը արդարեւ սուրբ վերջաւորում։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Օրուան խնդիրն արձանի մը խնդիրն է։ Երբ Վիլհէլմ Կայսր մեռաւ, ի պատիւ գերման Կայսրութեան վերահաստատողին՝ Ռայխսթակը միաձայնութեամբ կոչում ըրաւ նախաբարապետ Պիզմարք իշխանին որպէս զի ծրագիր մը ներկայէ՝ ձիաւոր արձան մը կանգնելու համար Վիլհէլմի Առաջնոյ։ Կառավարութիւնն հաւանեցաւ, և 100 հազար մարքի առաջին վարկ մը խնդրեց նախնական աշխատութեանց համար։ Քանի արուեստագէտներ հրաւիրուեցան ընդհանուր ծրագիր մը պատրաստելու, և Ռայխսթակը մրցում հաստատեց, ամենէն լաւ յատակագծեալն համար ամենէն բարձր մրցանակը խոստանալով։ Կարգ մը յատակագծեր ներկայացուեցան և զանազան գումարներ իբրեւ մրցանակ բաշխուեցան։ Առաջնութիւնը տրուեցաւ Ռայնհոլտ Պէկաս արձանագործին։ 1889 Նոյեմբեր ամսուն կառավարութիւնն յայտարարած էր Ռայխսթակին մէջ թէ Գերմանիոյ Երեսփ. ժողովը և գերման կառավարութեանց Դաշնակցային Խորհուրդն որք ութ միլիոն մարք յատկացուցած են այս գործին, արձանին ձեւոյն նկատմամբ վերջնական որոշում մը տալու իրաւունքն ունին։ Հիմա Պ. Պէկասի յատակագծոյն համար Խորհրդարանէն դրամ կը խնդրուի. բայց այն ծրագիր ջերմ քննադատութեան կ՚ենթարկուի արուեստագիտական տեսակէտով, որովհետեւ արձանագործը ծերունի կայսրը ներկայացուցած է յունական դիցաբանութեան ոճով, յաղթութեան, հանճարի, պատերազմի և այլ ոգիներով և չաստուածուհիներով, մինչ Գերմանք կը բաղձան իրենց անուանի Վեհապետին մօտ տեսնել այն անձեր որք գործնականապէս նպաստած են Կայսրութեան վերահաստատման, և այն անձեր որք իրենց խելքով ու տաղանդով նշանաւոր հանդիսացած են իր իշխանութեան ժամանակամիջոցին։ Մեծին Ֆրետերիկի արձանն այս մտօք յօրինուած էր ահա և իր շուրջ կ՚երեւին իր ժամանակին երեւելի աշխարհավարք, զօրավարք և գիտնականք։ Նախարարութիւնը մէկ միլիոն 100,000 մարքի երկրորդ վարկ մը խնդրած ըլլալով Պ. Պէկասի ծրագրին գործադրման ձեռնարկելու համար, խորհրդարանական յանձնաժողովոյն մէջ ջերմ վիճաբանութիւնք եղան, լրագրութիւնն ամեն օր սիւնակներ կը նուիրէ այս արուեստագիտական խնդրոյն, և կը կարծուի թէ Ռայխսթակը պիտի զլանայ իր հաւանութիւն։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Գերման կառավարութիւնն արտօներ է Գերմանիոյ Կայսերական Պանքան՝ իբրեւ գրաւ ընդունիլ ռուսական արժեթուղթերը, Ռուսիոյ հետ առեւտրական դաշնագրոյն կնքուելուն պէս։ Յայտնի է թէ Պիզմարք, դրամական միջոցներով ճնշում բանեցնելու համար, ժամանակաւ հրաման տուած էր Կայսրութեան Պանքային՝ ռուսական թուղթեր գրաւ առնելով դրամ փոխ չտալ այլեւս։

ՏՈԿՈՍԻ ՍԱԿ.—Գործաւորական դասու երեսփոխանք Պ. Պ. Ժոռէս և Միլլան ծրագիր մը մատուցին Երեսփ. Ժողովոյ, խնդրելով որ տոկոսի օրինական սակն 100/ին 5էն 4ի իջուցուի։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ. — Գերման կառավարութիւնն հրաւիրեր է Ֆրանսայի, Անգլիոյ և Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնները՝ դրամական միութիւն մը կազմելու, նման Լատինական Միութեան, որուն անդամ են Ֆրանսա, Իտալիա, Պելճիա, Զուիցերիա և Յունաստան։ —Այս լուրը տուող Գործակալութիւնը չըսեր սակայն թէ քանի որ Գերմանիոյ, Անգլիոյ, Ֆրանսայի և Միացեալ Նահանգաց դրամներն իրարմէ բոլորովին

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (135)

ԺԻՒԼ ԼԵՐՄԻՆԱ

ԲԱՐԻԶԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԿԱՐՄԻՐ ԱՏԵԱՆԸ

Սակայն յօրանալը, կուրացումը եւ ուրիշ տանջանքներ վերապահուած էին կարգ մը յանցաւորներու։ Կանոններն հաստատ ու անխախտ էին, և յետս չէին կոչուեր տրուած որոշումներն, որք անմիջապէս կը գործադրուէին։

Գալով բազմութեան, Գայլպետերէ կը բաղկանար, այսինքն վերին ստորճան ունեցողներէ որք գիտակ կ՚ըլլային ընկերակցութեան գաղտնիքներուն։

Պէտք է գիտնալ թէ Միւֆլիէ և Կոնիկլու կը պատկանէին Գայլերու ստորին դասին։ Օժանդակներ էին, անկից ալ վար, գործիքներ։

Այս ահարկու ատեանն իր կարմիր նիստերը կը կազմէր Օթէլ-Տիէօի գետնափորներուն մէջ, երկար ատենէ ի վեր փակուած այն ստորերկրեայ ուղիները որոց գոյութիւնը ոչ ոք գիտէր ի Փարիզ։

—Միւֆլիէ և Կոնիկլու ամբաստանեալներ, ոտքի ելէք, ըսաւ նախագահը, եւ մտիկ ըրէ՛ք։

Այս նախագահը Պիսքառը չէր։

Թխարաններու ուրիշ համբաւաւոր մէկ անձն էր զոր Անգուէթն Բիէն կը կոչէին։

Երկու մարդերն հնազանդեցան։

Քարտուղարն սկսաւ իր ընթերցումը· դատական եղանակով պատրաստուած պաշտօնաթուղթ մըն էր, որուն մէջ — յոյժ հետաքրքրաշարժ պարագայ — կը գտնուէին եղեռնական քննութեան Օրինագրքին յօդուածները։ Շիտակն ըսելով, նմանութիւն մը չէր կանոնաւոր դատավարութեան։ Գործողութիւնները կը կատարուէին կէտ առ կէտ, և եթէ մարդ աչքը գոցէր մտիկ ընելու համար, ինքզինքը փոխադրուած պիտի զգար այն հանդիսաւոր ատեաններէ միոյն մէջ ուր ընկերութիւնն ինքզինքը կը պաշտպանէ ընդդէմ ոճրի։

Զենք արտատպեր այդ պաշտօնաթուղթը, որ կը հիմնուէր ընթերցողներուն արդէն ծանօթ պարագաներու վրայ։

Ոչինչ կրնար լաւագոյն կերպով ապացուցանել ճարպիկութիւնն այն ոստիկանութեան զոր Փարիզի Գայլերուն վերին տնօրէնութիւնը ունէր իր տրամադրութեանը ներքեւ։

Ամեն բան յիշուած էր· երկու բարեկամներուն առեւանգումը, իրենց բնակութիւնը Թոմերվիլ ապարանը։

Դիւրաւ կը հասկցուի թէ ինչ էր երկու յանցապարտ գայլերուն դէմ ուղղուած ամբաստանութեան իմաստը։

Թշնամիներու յայտնած էին Պիսքառի փախստավայրին գաղտնիքը։ Իրենց միջոցով տրուած տեղեկութիւններովն էր որ Գայլերուն պետը քիչ մնացեր էր որ բռնուէր, Ժեվրի քարափին տանը մէջ, ծերունի Պլաղիարին ծպտանքին տակ։

Մնաց որ, յանցաւորներուն հարցաքննութիւնը յստակօրէն կը յիշեցունէր մեղադրանքները որոց առարկայ եղած էին։

Միւֆլիէ եւ Կոնիկլու, բառին իսկական նշանակութեամբը ապշահար, մտիկ ըրած էին այդ ճնշող պաշտօնաթուղթը, առանց ամենեւին ընդմիջելու։

Աւա՜ղ, ո՞ւր էր այն գեղեցիկ անձնավստահութիւնը որմէ կը յաւակնէր երբեք չզրկուիլ ներկայ, անցեալ և ապագայ Միւֆլիէներուն էն գեղեցիկը։ Իր պեխերը համակերպելով իր տխրալուր մտածման, թալօրէն կը կախուէին իր գունաթափ շրթներուն անկիւնէն։

Նախագահը խօսք առաւ։

—Ամբաստանեալ Միւֆլիէ, ամբաստանագրին մէջ յիշուած իրողութիւններուն ճշդութիւնը կը հաստատէ՞ք։

Միւֆլիէ գերմարդկային ճիգ մը ըրաւ եւ յաջողեցաւ քակել իր լեզուն, որ դիւային յամառութեամբ մը քիմքին կը փակչէր։

—Փոքր զանազանութիւն մը կայ, ըսաւ, փոքր զանազանութիւն մը։

—Բացատրեցէ՛ք։ Անձնապաշտպանութիւնն ազատ է եւ իրաւունք ունիք ըսել ինչ որ անհրաժեշտ կը կարծէք ձեր արդարացումին համար։

Լռութիւն մը տիրեց։ Միւֆլիէ կը փնտռէր եւ, իր բարգաւաճ ուղեղին մէջ, բան մը չէր ծլեր ծաղկեր։

Նախագահը, միշտ հանդարտ, յարեց·

—Մանրամասնութիւններու վրայ պիտի հարցափորձեմ ձեզ։ Իրա՞ւ է որ Աջ և Ձախ անունը կրող երկու աճպարարներու ձեռքն անցած էիք։

—Իրաւ է··· ըսաւ Կոնիկլու։ Նոյն իսկ չէնքով շնորհքով ծեծ մը կերանք···

Միւֆլիէ շարժումով մը ընդմիջեց անոր խօսքը։

—Տեսնենք, ըսաւ, ամենը այս չէ, խօսելու ենք։ Գայլեր ենք, վագրեր չենք։ Ի՞նչ կը զարնէք երեւնալուս։ Պիսքօն ձեռք տուած ըլլալնիս, այնպէս չէ՞։

—Գայլերուն պետը ոստիկանութե՞ան մատնել փորձեցիք։

Միւֆլիէ ուժգին կռուփ մը իջաւ դատարանի ցուցափակին։

—Սուտ է··· ոստիկանութեան խօսք չիկայ։ Խօսեցայ, լա՛ւ, գիտեմ··· բայց որո՞ւն··· ոստիկաններո՞ւ հետ։ Կը կրկնեմ, սուտ է։ Խօսակցեցայ մեր բարեկամներէ ազնուականի մը հետ, պատուական մարդ մը որ հիւրընկալեց մեզի, կերակրեց, փայփայանքով նայեցաւ··· գիտնալ կուզէր թէ ո՞ւր է Պիսքօն։ Ինչո՞ւ չըսէի·· մարդ ըսածդ մարդ է··· այսչափ։

Բուռն մրմունջ մը բարձրացաւ ունկնդիրներուն մէջ։

Նախագահն ոտքի ելաւ։

—Կը յիշեցունեմ որ արգիլուած է հաւանութեան կամ անհաւանութեան ո և է ցոյց։ Եղեռնադատ ատեանը չենք այստեղ·· Ցաւ է ինծ ստիպուիլ սրահը պարպելու···

Անկարելի է յայտնել այն ազդեցիկ հեշտը որով այս դիտողութիւնները կ՚ընէր։

Լռութիւնը անմիջապէս վերահաստատուեցաւ։

Նախագահը ամբաստանեալներուն դարձաւ։

—Կոնիկլու, կ՚ընդունի՞ք ամբաստանեալ Միւֆլիէին տուած բացատրութիւնները։

—Հարկա՛ւ, տխմարութիւն է։ Ճշմարտութիւնն ըսաւ, ինչո՞ւ հակառակն ըսեմ։

—Պարոն երդուեալները պիտի գնահատեն, յարեց Անգուէթն Բիէն։ Կը շարունակեմ հարցաքննութիւնս։ Ի՞նչ արդարացում ունիք բացատրելու համար շարժառիթը որ ձեզ կը դրդէր Գայլերուն պետին իր թշնամիներուն յանձնելու։

—Ո՛չ, ատիկա պիտի ըսեմ, գոչեց Միւֆլիէ։ Գիտէք որ շատ անկեղծ եմ ես· բաւական ատեն կայ որ ոխ ունէի Պիսքօին նկատմամբ·· և մինակ ես չէ, բոլոր ընկերներն ալ··· հարցուցէք Մալուանեբին, Թաւլառին, Պօպէին, Տուլ-Ֆրանին· ինծի պէս պիտի ըսեն· ա՛լ անտանելի դարձած էր անիկա։

Կոնիկլու, որ կուլ կու տար Միւֆլիէի խօսքերը, թափ մը ունեցաւ։

—Իրաւունք ունի, գոչեց։ Կուզէինք ազատիլ Պիսքօին ձեռքէն։ Ասիկա Գայլերուն չի դպչիր։ Ընկերները մատնեցի՞նք։ Ո՛չ, ո՛չ, մինակ ան։

—Եւ ի՞նչ է ձեր ատելութեան պատճառը Պիսքառին դէմ։

—Բնաւ գործ չէր տար մեզի··· կը թողուր որ ժանգոտինք։ Մարդ աշխատելու համար է ծնած, անանկ չէ՞։ Էյ ուրեմն, ոչինչ, ոչինչ, ոչ իսկ ամենափոքր գողութիւն մը···

Կոնիկլու չափազանց կը խօսէր։ Միւֆլիէ ենթադրեց որ իր ընկերոջ համբաւը վտանգուած էր։

—Կոնիկլու, լաւ է, ըսաւ Ֆրետէրիկի ձեւով կլոր շարժումով մը։ Կը յոգնեցունես պարոնները··

Խորին ողջոյն մը տուաւ նախագահին։

—Պարոն դատաւորներ, ըսաւ, արդարեւ, եթէ ես և իմ պատուարժան բարեկամս Կոնիկլու յանցաւոր զգայինք ինքզինքնիս, ամենէն առաջ ես կը խնդրէի որ գլուխս մոխիրով ծածկուի··· բայց կը յայտարարեմ հոս···

Վարանեցաւ, պիտի ըսէր· Աստուծոյ առջեւ և մարդոց առջեւ, երբ իր նայուածքն հանդիպեցաւ դատարանին պատէն կախուած աղէտալի խորհրդանշանին։

—Հոն գտնուածին առջեւ, շարունակեց, կ՚երդնում որ եթէ յանցաւոր մը կայ այս ամենուն մէջ, Պիսքառն է։ Գայլերուն պետը կը կոչէք զայն· բայց պետ մը կը հրամայէ, կը վարէ, իր զինուորներով կը զբաղի։ Իր ժամանակը չանցուներ բարձր ընկերութեան մէջ հնարքներ բանեցունելով։

Հասակին բովանդակ բարձրութեամբը ցցուեցաւ Միւֆլիէ։

(Շարունակելի)

տարբեր դրութեամբ են, դրամական միութիւնն ո՞ր կէտին վրայ գործադրելի պիտի ըլլայ: Անգլիացիք մանաւանդ պիտի հրաժարի՞ն իրենց Սթերլինէն, Գերմանք իրենց Մարքէն, Ամերիկացիք իրենց «Ամենակարող Տոլարէն» · գի յայտնի է թէ Ֆրանսացիք իրենց Ֆրանքէն պիտի չհրաժարին, և ամեն իրաւունք ունին չհրաժարելու, քանի որ տասնորդական դրութեան գերազանցութիւնն այսօր ամեն ազգ կը ճանչնայ, թէեւ ամեն ազգ տեսականէն գործնականի չանցնիր այս մասին:

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.— Լիւքսեմպուրկի չէզոք երկրին մէջ ենք, որ երբեմն անձնական միութեամբ կապուած էր Պելճիոյ հետ և հիմակ իւր անկախ դուքսով կը կառավարուի, ֆրանքօ-ռուսական ցոյց մ'եղաւ: Լիւքսեմպուրկի մեծ-դքսին ռուսական գունդի մը պատուակալ գնդապետ կարգուելուն 50 ամեակին առթիւ, նոյն ռուս գնդին սպայից կողմէ պատգամաւորութիւն մ'եկաւ զինք շնորհաւորելու, ընկերակցութեամբ Պրուսէլի ռուս դեսպանին և անոր զինուորական կցորդին: Ֆրանսացի դեսպանն ի Լիւքսեմպուրկ փութաց Ռուսներն իւր ապարանքն հրաւիրել, հանդէսներ ու խնճոյքներ տուաւ և եռանդուն բաժակաճառեր արտասանեցան, որոց համար դեսպանն ինք ըսաւ թէ Փարիզի և Թուլոնի հանդէսներուն շարունակութիւնն են:

ԲԻԶ Մ'ԱԼ ԳՈՐԾ.— Այս աղէկ, բայց ուտել խմելէն զատ գործել պէտք է և դրամ շահիլ: Եւ դրամ շահիլը կ'երեւի թէ դաշնակցութիւներէ և համակրական ցոյցերէ բոլորովին տարբեր բան մ'է: Պուլկարիոյ իշխանապետութիւնն իւր ներքին պէտքերուն համար Փարիզի հրապարակին վրայ փոխառութիւն մը կնքել կ'ուզէ: Ֆրանսացի սեղանաւորք ոմանք խիղճ կ'ընեն թէ արդեօք այսպիսի գործողութիւն մը անհաճոյ չըլլա՞յ Փեթերսպուրկի մէջ, քանի որ իրենք հիմա Ռուսիոյ հետ դաշնակցութիւն ունին: Փոխառութիւնը կնքելու և միջնորդէքը գրպանելու անհամբեր միւս ֆրանսացի սեղանաւորներն ալ կը պատասխանեն թէ «Ռուսիա իւր դրամական գործերը մեզ հարցուցա՞ծ ունի մի: Ահա այս օրերս հազարաւոր հոգեկառք և վայրաշարժ (լօքօմօթիվ) ապսպրեր է Աւստրիոյ և Պելճիոյ՝ մեզմէ փոխ առած միլիոններովը, և չէ հարցուցեր թէ այդ երկաթուղեաց պէտքերը մեք կրնայի՞նք հոգալ թէ ոչ: Ուրեմն, մեք ալ պարտական չենք մեր կնքելիք փոխառութիւնն անոր հարցունելու:» — Տեսնենք ի'նչ որոշում կը տրուի:

ԱՆԳԼԻԱ.— Նոր մարտանաւերու շինութեան համար պէտք եղած միլիոնները Պ. Կլատսթոն պիտի գտնէ այս երեք միջոցներէ միոյն դիմելով, (Ա.) Հանրային պարտքին համար գլխամասի վճարումը (ամօրթիզման) ժամանակ մը դադրեցնելով· կամ (Բ.) Եկամտի տուրքն (Ինքըմ-Թաքս) աւելցնելով մէկ-երկու տարի· և կամ (Գ.) Յատկապէս նաւատորմի համար փոխառութիւն մը կնքելով, և զայն բարդելով հանրային պարտուց կոյտին վրայ:

ԻՏԱԼԻԱ.— Կ'ըսուի թէ Պ. Քրիսփի և պաշտօնակիցք որոշած էին իբրեւ խնայողութեան միջոց զեղչել դեսպանաց թոշակները: Փեթերսպուրկի և Պերլինի դեսպաններու թոշակները տարեկան 130 հազար ֆր.էն 90,000 ֆր.ի պիտի զեղչուին, և Կ. Պոլսոյ դեսպանին թոշակն 95,000էն 70,000ի պիտի իջնայ:

—Այս օրերս իտալեան խնայողական սնտուկներէ բաւական դրամ ետ առնուեր է ժողովրդեան կողմէ:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՊԱՀԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ.— Անգլ. լրագիրք կը գրեն որ թէպէտ Ուիլսըն հազարապետի ջոկատը բոլորովին ջարդուած է, բայց այդ առթիւ եւս Անգլիացիք իրենց սովորական պաղարիւնութիւնը չեն կորսնցուցած: Երբ 35 Անգլիացիներուն այդ փոքրիկ խումբը տեսաւ որ փամփուշտներն սպառեցան, իսկ թշնամիք եւս քան զեւս բազմանալով ամեն կողմէ կը պաշարեն զիրենք, գիտէ՞ք ի'նչ ըրին.—կրակը դադրեցուցին, ի հարկէ ստիպեալ, և նստան սատկած ձիերու դիակներէն կազմեալ պատուարներուն ետեւ, ուր իրենց ծնողներուն, սիրելիներուն ու բարեկամներուն հրաժեշտի նամակներ գրել սկսան: Կրակին դադրիլը տեսնելով, թշնամիք աւելի համարձակութիւն առին և պատուարներէն ներս խուժեցին: Անգլիացիք այն ատեն՝ նամակ գրած միջոցին ընդհատուելով հիւր մ'ընդունելու համար ոտք ելնող մարդոց պէս ոտք ելան, և իրենց րէվոլվէրներուն ծայրով թշնամին վանել սկսան. բայց այս գերագոյն պայքար քանի մը վայրկեան միայն տեւեց, ու Մահը, քիչ ետքն, իւր...կարմիր քօղը ծածկեց բոլոր տեսարանին վրայ:

ԱԶԳԱՅԻՆ
ԼՈՒՐԵՐ

Երուսաղէմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան յունուար 5ին (Ծննդեան ճրագալոյցի օրը) Երուսաղէմ ժամանած է:

Քաղաքական ժողովը, որ Ծննդեան տօներուն առթիւ իւր նիստերը դադրեցուցած էր, վաղը պիտի գումարի Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ:

* * *

Սէլվաճեան, Պէնկեան, Գարաեան, Աճէմեան, Թիւրապեան, Գօլանճեան, և Խանճեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն մահ

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՏԻՐՈՒՀԻ Յ. ՍԷԼՎԱՃԵԱՆԻ
(ԾՆԵԱԼ Ս. ՊԷՆԿԵԱՆ)

որ յետ երկարատեւ և տաժանելի հիւանդութեան կնքեց իւր մահկանացու կեանքն երէկ երեկոյ, ի խոր սուգ համակելով իւր որդին, եղբարքը, քոյրերն և համայն ազգականներն ու բարեկամները:

Ցուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, Չորեքշաբթի, ի ժամ 5 (ը. թ.), ի Ս. Թագաւոր Եկեղեցւոյ Գատըգիւղի, ուր արդէն փոխադրուած է հանգուցելոյն մարմինը:

Գատըգիւղ, 11 Յունուար 1894

Գատըգիւղի շոգենաւը Կամուրջէն կը մեկնի ժամը 4·30ին (ը. թ.): Մասնաւոր հրաւիրագիր չընդունողներէն կը խնդրուի նկատել ներկայս իբր այն:

Ներքին լուրեր

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.— Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին և Վսեմ. Խորհրդականին հետ:

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ.—(Պաշտօնական Զեկուցում). Յունուար 9ի կիրակի օրուան ժամ 6էն մինչեւ յունուար 10ի երկուշաբթի օրուան ժամ 6, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերայէ դէպք չէ պատահած: Առաջուան բռնուածներէն մի մեռած է և մի ալ ապաքինած:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.— Յունուար 9ին Ադրիանուպոլսոյ Նըլըրըըմ թաղին մէջ կին մը քոլերայէ վախճանած է: Յունուար 7էն 8, Տիմէթօքայի մէջ ոեւէ դէպք չէ պատահած:

—Տրապիզոնի մէջ յունուար 8էն 9, քոլերայէ ոեւէ դէպք չէ պատահած:

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյ, որ մէկ քանի օրէ ի վեր ինֆլուէնցայէ կը տառապէր, ապաքինած ըլլալով երէկ իւր պաշտօնատեղին գնաց:

ԿԱՐՆՈՅ ՆԱՀԱՆԳԸ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ, Կարնոյ մէջ արմտեաց ժանտութիւնը որչափ ատեն որ տեւէ՝ Պարսկաստանէն այդ կողմերը բերուելիք արմտիքները մաքսատուրքէ ազատ մնան: Կայս. սոյն Իրատէն ձեռնհաս իշխանութեան կողմէ հաղորդուած է որոց որ անկ է:

—Ելմտական նախարարութիւնը գրած է Ատարազար գանձուց յատուկ պաշտօնէին որ Կարնոյ նահանգին յատկացեալ արմտիքները փութով Նիկոմիդիա փոխադրել տայ: Նոյնպէս գրած է Նիկոմիդիոյ կառավարչին՝ փութով ծանուցանել արմտիքներուն անդ բերուելու թուականը, որպէսզի անմիջապէս շոգենաւ մը ղրկուի զայն փոխադրելու համար:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Դրամատան հիմնական կանոնագրոյ 39րդ յօդուածը կը տրամադրէ որ նոյն հաստատութեան վարչական ծախքերէն զատ զուտ հասոյթը երեք մասի բաժնելով, մէկ մասը յատկանայ դրամագլխին յաւելման, մէկ մասը՝ իւրաքանչիւր մասնաճիւղի գտնուած նահանգին երկրագործական վիճակը զարգացնելու և միւս մասն ալ անասնոց առողջական վիճակը պահպանելու, ձիերու և կովերու սերը ազնուացնելու, ժողովրդեան համար շահաւէտ բերքեր ձեռք բերելու նպատակաւ սերմեր հայթայթելով ձրիաբար երկրագործաց բաշխելու և ամեն տեսակ հունձքերու և բերքերու աճեցման: Արդ, նկատելով որ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին նոյն դրամատան գործառնութիւնները բազմանալու և ընդարձակուելու վրայ են և անոր զուտ շահուն բաշխման ժամանակն հասած է, Պետական Խորհրդոյ և Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացուած է կայս. Իրատէով, կանոնագրոյ նոյն յօդուածի տրամադրութեանը համաձայն՝ ելմտական 1309 տարւոյն համար 2,354,780 ղրշ. և 1310 տարւոյն համար 3,200,000 ղրուշ պիտի անցուի երկրագործական նախարարութեան ելմտացոյցին մէջ՝ դրամատան զուտ շահէն որոշեալ բաժանումներէն վճարուելու պայմանաւ: Այդ գումարներուն ի հաշիւ հարկ եղած վճարումները պիտի կատարուին դրամատան կողմէ բարձրագոյն արտօնութեամբ ծախսուելու համար: Մինչեւ որ այդ տարիներու հաշիւները վերջնապէս կարգադրուին՝ դրամատան կողմէ ի հաշիւ այդ շահերու հատուցանելի գումարներն և ցարդ դրամատան կողմէ առ հաշիւ տրուած այն գումարներն, որք կայս. Իրատէի մը համաձայն ապագային պիտի վճարուին զուտ շահէն, յաջորդ տարւոյ զուտ շահէն մաս առ մաս պիտի հատուցուին: Այս որոշումներ հաղորդուած են դրամատան ընդհանուր տնօրէնութեան:

ԱԼԻԱՆՍ ՖՐԱՆՍԷԶ, որուն հիմնադիրներէն մէկն է Պ. Փօնսօն, օգուտ քաղելով Պ. Ֆէվրի ներկայութենէն ի Կ. Պոլիս, վաղը ցերեկոյթ մը պիտի տայ ֆրանսական դեսպանատան մէջ, մասնակցութեամբ տաղանդաւոր դերասանին և ուրիշ արուեստագէտներու: Ֆրանսական դեսպանն իր հովանաւորութեան ներքեւ առած է սոյն հանդէսը: Ալիանս Ֆրանսէզի նպատակն է, ինչպէս յայտնի է, ֆրանսերէն լեզուի ծաւալման նպաստել օտար երկիրներու մէջ:

ՕՍՄ. ՆԱՒԵՐ.— Ծովային նախարարութիւնն՝ օսմանեան նաւերու թիւն աւելցնելու և ծովային առեւտուրը զարգացնելու համար ծովային առեւտուրի կանոնագիր մը պատրաստած է՝ որ երեք հարիւրէ աւելի յօդուածներէ կը բաղկանայ, ինչպէս նաեւ օսմանեան ծովեզրեայ հանգստող օսմ. նաւերուն աւելի դիւրութիւններ ընծայելու մասին ծրագիր մը: Այդ կանոնագիրն ու ծրագիրը Պետական Խորհրդոյ կողմէ քննուած և ընդունուած են: Նախարարութիւնը նոյնպէս հարկ եղած զեկոյցն ըրած է Արտաքին գործոց նախարարութեան՝ որպէս զի նեղուցներուն մէջ նաւուղղութիւնը կանոնաւոր վիճակի մը վերածուելով արկածներու առաջքն առնուի և այդ կերպով տէրութեան գանձուն ալ հասոյթի կարեւոր աղբիւր մը ձեռք բերուի:

Արտաքին գործոց նախարարութիւնն առ այդ հարկ եղած ձեռնարկներն ըրած է, որք յաջող արդիւնք մը ունենալու վրայ են:

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ բժիշկ գնդապետ Շաքիր պէյ, որ Հնդկաստան ղրկուած էր քննելու համար թէ քոլերան ի'նչ եղանակաւ կը ծագի, իւր պաշտօնն աւարտելով Հնդկաստանէն Պաղտատ գացեր է, ուրկից ճամբայ պիտի ելնէ մայրաքաղաք գալու համար:

ԷՎԳԱՖԻ նախարարութիւնը, կ'ըսէ Սապահ, տեղեկանալով որ Սեբաստիոյ նահանգին Էվգաֆի գործառնութեանց մէջ անկանոնութիւնք տեղի ունեցած են, առ այդ տեղեկութիւն ուզած է նոյն նահանգի կուսակալութենէն:

ՔՕՆՍԱՒԻ գործարանատէրք աղերսագիր մը մատուցանելով Ելմտական նախարարութեան խնդրած են որ Թուրքիոյ մէջ տեղական խաղողներէ պատրաստուած քօնեաքները զերծ մնան այն տուրքէն զոր կը գանձէ Հանրային Պարտուց վարչութիւնը: Ելմտական նախարարութեան եւ նոյն վարչութեան մէջ այդ խնդրոյ վրայ բանակցութիւնք կը կատարուին: Նախարարութիւնը տեղեկութիւն ուզած է նաեւ թէ տեղական քօնեաքներէն առնուած տուրքերու քանակութիւնն ո՞րչափ է:

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ Պարտուց դեկտեմբերի հաշուեցուցակէն, զոր պիտի հրատարակենք վաղուան թուով, կ'երեւի որ այդ ամսուան միջոցին յիշեալ վարչութեան հասոյթն եղած է 291,076 ոսկի. նախորդ տարւոյ միեւնոյն ամսուան հասոյթն եղած էր 313,692 ոսկի: Այս երկու գումարները թէեւ առերեւոյթս այնպէս կը ցուցնեն թէ 1893 տարւոյ դեկտեմբերի հասոյթները շատ պակաս եղած են, սակայն պէտք է գիտնալ թէ 1892ին, Արեւել. Ռումէլիի երեք ամսուան հարկերը մէկ անգամէ վճարուած էին դեկտեմբեր ամսուան մէջ, որով 25,337 ոսկւոյ գումար մը աւելի կ'երեւայ այդ թուականի գանձումներուն մէջ:

ԲԱՐԻԶԻ առողջապահական համաժողովին գերմանական պատուիրակ Տօքթ. Մօրթման երէկ իրիկուն պիտի մեկնէր մայրաքաղաքէս: Ռուսական դեսպանատան թարգման Պ. Եագօվլէֆ ռուս պատուիրակ նշանակուած է: Ցունական պատուիրակ Տքթ. Վաֆիատիս հրաժարական տուեր է:

ԲԵՐԱՅԻ մէջ, այս կիրակի օր, դրամական խնդրոյ մը պատճառաւ կռիւ ծագելով Պ. Կ...ի և իր անդրանիկ որդւոյն միջեւ, հայրը փորձեց սպաննել իր զաւակը որ թէպէտ չի մեռաւ, բայց կեանքը վտանգի մէջ է: Հայրը փախած է և իտալական հիւպատոսարանը խնդրած է ոստիկանութենէն փնտռել զայն: Մինչեւ երէկ կարելի չէր եղած գտնել փախստականը: (Մանզումէ)

Պ. ԲԱԲԱԶՕՒԻ կահկարասեաց մթերանոցին հրկիզման պատճառները յայտնի չեն տակաւին. առ այժմ, շէնքին երկու պահապանները՝ Օհաննէս և Աւետիս՝ ձերբակալուած են և կը հարցաքննուին Բեյօղլի ոստիկանութեան կողմէ:

Մինչեւ 1893 դեկտեմբեր 9, Պ. Բաբազօ մթերանոցին ապրանքները ապահովագրած էր 50,000 ֆրանքի, որուն 30,000ը Բարիզի Իւնիօն ընկերութեան և 20,000ը Լոնտոնի Իմփէրիալ ընկերութեան: Այդ թուականին, հրաժարելով այդ երկու ընկերութիւններէն, օսմ. ապահովագրական ընդհ. ընկերութեան ապահովագրած էր 2000 ոսկւոյ: Ասկից զատ, Պ. Ժօզ Լեօնի անունով 1000 ոսկւոյ ապահովագրած էր աւստրիական Ֆէնիքս ընկերութեան որուն ներկայացուցիչն է ինք:

Իսկ հրկիզեալ շէնքը 500 ոսկւոյ ապահովագրուած էր զանազան ընկերութեանց:

ՄԱԽՍՈՒՍԻ Ճէնէկ շոգենաւը, այս առտու ներքին կամուրջէն անցնելու պահուն, անոր զարնուեցաւ և կամուրջին փայտեղէն և երկաթեղէն կազմածները բաւական վնասեց և ինքն ալ ցաւուկէն վնասուեցաւ:

ԱՄԱՍԻՈՅ Լատիք գաւառակին մէջ, կայս. Իրատէի մ'համաձայն, հեռագրական կայարան մը հաստատուած է:

ԳԱՐԱՍԻԻ կառավարական պաշտօնատան հանդէպ գտնուած խոշոր շէնքը մը յունուար 7ի գիշերը հրդեհ ծագելով թէ' այդ շէնքն և թէ ուրիշ տուն մ'այրեր են: Այդ շէնքի մէկ մասին մէջ զինուորական հրամանատարը կը բնակէր և միւս մասին մէջ ալ կը գտնուէր Միլքիյէի երկրորդական վարժարանը: Շէնքին մէջ գտնուած կարասիներէն ոչինչ ազատուեր է:

ՏԷՖԹԷՐԽԱՆԷԻ վերատեսչութեան օրէնսգէտ խորհրդական կարգուած է փաստաբան Հասան Թահսին էֆէնտի:

ԻՆՖԼՈՒԷՆՑԱ.— Պրուսայէն կը գրեն թէ ժողովրդեան մէջ զրոյց մը ելած ըլլալով որ նարինջը ինֆլուէնցայի դէմ դեղ մ'է, հիւանդ ունեցողները մրգավաճառներու կը դիմեն եղեր, որով նարինջի գինը բարձրացեր է:

ՍԵԼԱՆԻԿԻ նահանգին արաբական 1311 տարւոյ տարեցոյցը պատրաստուած է որ վիճակագրական շահեկան տեղեկութիւններ կը պարունակէ:

—Սելանիկի նահանգին մէջ այս տարի ձմեռը շատ թեթեւ է բաղդատմամբ նախորդ տարիներու:

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը բոլոր նահանգները ղրկած է անցեալները հրատարակուած դրօշմաթուղթի օրէնքը: Դատական նախարարութիւնն ալ ղրկած է զայն դատական բոլոր պաշտօնէից:

ԵԱՆԵԱՅԻ Ավլօնեա գաւառակին մէջ Սապինա անուն կին մը անձնասպան եղեր է տարօրինակ հարուածով մը:

ԷՐՏԷՔԻ մէջ դեկտեմբերի վերջերը ծագած փոթորիկները բաւական վնաս հասուցեր են ձիթաստաններուն:

ԿԱՐՄԻՐ ԾՈՎՈՒ Ալուճէ անուն տեղն, ուր ամեն տարի իսլամ ուխտաւորք քարանթինա կապասեն, կայս. Իրատէի մը համաձայն՝ մաքրանոց մը պիտի հաստատուի:

ՊԱՆԴՈՒԽՏՆԵՐՈՒ հիւանդանոցին մօտ, կայս. Իրատէի մը համաձայն, շէնք մը պիտի կառուցուի իբրեւ յաւելուած նոյն հիւանդանոցին:

ՄԻՏԻԼԼԻԻ նօտար կարգուած է Դատական նախարարութեան պատժական գործոց դիւանի քարտուղարներէն Հիւսնի պէյ, որ կատարած է օրինական երդումը:

ՊՈԼՍՈՅ նախնական դատարանի ընդհանուր դատախազը վերաքննիչ ատենին դիմած է այն որոշման դէմ որով Հուգուգի ու պատժական դատարանները խառն նիստի մը մէջ անպարտ արձակած էին Պոլսոյ նախնական դատարանի նօտար Ստեփան էֆէնտին, որ ամբաստանուած էր թէ կեղծ փոխանորդագիր մը վաւերացուցած է:

ՄԱԼԱԹԻՈՅ մէջ տակաւին երկրաշարժի ցնցմունք կզգացուին, սակայն վնասակար հետեւանք մը չեն ունենար:

ՈՍԿԵԴՋԻՒՐԻ 10 թիւ շոգենաւն երէկ առաւօտուն մուշի պահուն Էյուպի մօտ տիղմի մէջ խրեցաւ. տակաւին կարելի չեղաւ զայն ազատել:

ԵԷՆԻՋԷՐԻՆԵՐՈՒ ցուցահանդէսին համար Սէնայի վարժարանին մօտ շէնք մը պիտի կառուցուի:

ՊՈՒՐՍԱԷՆ այս տարի Թուրքիոյ միւս մասերն եւ օտար երկիրներ ղրկուած շերամի հունտերու քանակութիւնը ցարդ 15,628 տուփի հասած է:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ շոգենաւ մը նախընթաց օր կայս. կառավարութեան հաշւոյ 1750 սնտուկ Մավզերեան հրացանի փամփուշտներ բերաւ եւ իբրեւ նմոյշ 4 սնտուկ վառօդ, որք Թնդանօթարանին յանձնուեցան:

ՍԻԼԻՎՐԻԻ նախնական դատարանին անդամ կարգուած է նոյն դատարանին օգնական անդամ Ասատուր էֆէնտի, որ կատարած է օրինական երդումը:

—Սիլիվրիի Քաղաքապետական նախագահ Շէրիֆ էֆէնտի՝ իրեն դէմ եղած բողոքներու վրայ պաշտօնանկ եղած և անոր յաջորդ կարգուած է քաղաքապետական ժողովոյ անդամներէն Միմիքօ էֆէնտի:

ԴԱՏԱՐԱՆԱՑ ԱՌՋԵՒ.— Եղեռնադատ ատեանն երէկ դատեց Ալի ու Մէհմէտ անուն երկու պարսիկներ որք Գատըգիւղէն Հայտար Փաշա տանող ճամբուն վրայ ծխավաճառ Ալէքօի վրայ յարձակելով աչքերուն պղպեղ նետած և 40 ոսկին յափշտակած էին: Ալի ու Մէհմէտ դատապարտուեցան վեցական տարուան տաժանակիր աշխատութեան:

—Վերաքննիչ ատենի պատժական ճիւղն երէկ հաստատեց պատժական ատենի մէկ վճիռն, որով Գրիգոր անուն մարդ մը Սօֆի անուն կնոջ մը ապարանջանը գողնալով Ապահովութեան Սնտուկին աւանդ թողած ըլլալուն համար դատապարտուած էր երեք ամսուան բանտարկութեան և գողցուած ապարանջանին գինը Սօֆիի վճարելու:

—Բերայի պատժական ատեանը մէկ շաբաթուան բանտարկութեան դատապարտեց Եաքօ անուն մարդ մը որ Նշան անուն մարդը գանակոծած էր:

—Նոյն ատեանը քսան օրուան բանտարկութեան և մէկ ոսկւոյ տուգանաց դատապարտեց Քօչօ անուն մարդ մը որ Էֆթալիա անուն կինը ծեծած ու վիրաւորած էր: Մէկ ոսկւոյ դրամական տուգանքը Քօչօէն առնելով Էֆթալիային պիտի տրուի:

—Նոյնպէս ատեանը մէկ մէկ ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Բէթրօ և Անտօն անուն երկու անձեր, որք գողութիւն ըրած էին:

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.— Երէկ ի Գասըմ Փաշա բնակիչք Ալի, Հիւսէյին եւ Եուսուֆ ծանրապէս վիրաւորեցին Նիկողոս անուն ջրհանկիր մը: Երեք չարագործք ձերբակալուեցան:

—Էյուպի մօտ խրճիթի մը մէջ բնակող 70 տարեկան Վանկել անուն մարդ մը քնացած պահուն կրակարանէն ելած կայծ մը հագուստը բռնկելով մարմնոյն այլ և այլ մասերն այրեցան: Վանկելի աղաղակներէն մօտը գտնուողներն իմացան եւ կրակը մարելով խեղճ մարդն անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրեցին:

—Էտիրնէ Գաբուի շրջակայքը բնակող Թահիր անուն գաղթական մը անցեալ գիշեր դաշունով իւր կինը ձախ ստինքէն ծանրապէս վիրաւորեց եւ փախաւ, սակայն քիչ յետոյ ձերբակալուեցաւ:

—Անցեալ կիրակի օր Ճէմալ անուն մարդ մը գինով վիճակի մէջ ձի հեծած Բերայէն անցնելու պահուն հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով ձիէն վար ինկաւ և բերնէն արիւն հոսիլ սկսաւ: Ճէմալ անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցաւ:

ԱԶԳ. ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅ

Օսմ. կայս. Պանքայ (Պոլսոյ գործակալութիւն) շրջաբերութեան համաձայն Ռումէլիի պարտաթուղթերուն բռմէնները կը ծախուին Պ. Ալեքսանդր Ծանէթթօի քով, Գարաքէօյ, թիւ 12:

Կ. Պոլիս 19 յունուար 94

2—9

Պ. ՖԷՎՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆԵՐԸ

Այս գիշեր, 7րդ եւ վերջին ներկայացում Պ. Ֆէվրի: Երկրորդ անգամ ըլլալով պիտի ներկայացուի Le père prodigue Ա. Տիւմա Որդիի ծանօթ թատերախաղը որուն առաջին ներկայացումը այնքան մեծ ընդունելութիւն գտաւ անցեալ ուրբաթ գիշեր: Այս խաղին մէջ՝ Պ. Ֆէվր իր ամենէն աւելի փայլուն ու յաջող դերերէն մին ունի, և իր արուեստին կատարելութիւնները ցոյց կուտայ:

Պ. Հ. Ռաբաբոր նամակով մը կը խնդրէ մենէ ծանուցանել որ թէեւ իր կահկարասեաց մթերանոցը այրած է ի Սագըզ-Աղաճ, սակայն վաճառատան գործողութիւնները պիտի շարունակուին առջի պէս, և գրասենեակները առժամապէս փոխադրուած են Ղալաթիա, Վօյվօտա փողոց, Եուսուֆ-Իզզէտտին խանը: Այրած վաճառատան մէջ աւանդ դրուած կահկարասիները ապահովագրուած էին Օսմ. Ապահովագրական ընդհ. ընկերութեան, այնպէս որ ստացուածատէրերը անյապաղ պիտի ստանան իրենց կահկարասիներուն փոխարժէքը:

ՀԵՌԱԳԻՐ
ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԵԼԿՐԱՏ, 22 Յունուար.— Ալեքսանդր թագաւոր ըսաւ թէ իւր հօր գալուստը պիտի պարզէ կացութիւնը: Թագաւորն և իւր հայր քանիցս ողջագուրեցին զիրար: Ապա Ալեքսանդր թագաւոր երից կուսակցութեանց ներկայացուցիչները կանչեց: Սքուբչինայի նիստերը դադրեցան:

ՀՌՈՄ.— Գանձային կացութիւնն աւելի ապահովիչ կը թուի: Հասարակութիւնը նորէն դրամ կը վստահի ապահովութեան սնտուկներու:

ՓԱՐԻԶ.— Սիամի սահմանաց վրայ չէզոք երկիր մը կազմելու մասին Անգլիոյ հետ Ֆրանսայի բանակցութիւնք կը շարունակեն և նպաստաւոր լուծում մը կը խոստանան:

ՎԻԵՆՆԱ.— Աւստրիոյ-Հունգարիոյ պետական Պանքան իւր զեղչի սակն իջուց 4 1/2 %ի:

ՊԵՐԼԻՆ.— Զինուորական նոր ծախքերն հայթայթելու համար գինիի վրայ տուրք դնել առաջարկող ծրագրին վիճաբանութեան առթիւ, Վիւրդեմպերկի նախարարապետ Պ. Ֆոն Միթնախթ յայտարարեց թէ այն երկրին գինեգործ ժողովրդեան վիճակն ի նկատ առնլով, Վիւրդեմպերկի կառավարութիւնը չի կրնար հաւանիլ այս տուրքին: Օրինագիծն յղուեցաւ յանձնաժողովյն:

ԻՍՄԱՅԻԼԻԱ.— Յունուար 11 էն մինչեւ 20, Սուէզի ջրանցքէն անցնող շոգենաւուց թիւն է 83, և տասնօրեայ հասոյթն է 1,760,000 ֆր:

Վաճառական

ՂԱԼԱԹԻԱ, 11 Յունվար

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

3 ամիս Լոնտրայի վրայ		110 %.
3 » Փարիզի »		22 80

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՔՕՆՍՕԼԻՏԷ

Երէկ երեկոյ զոց. [Միաց. Դ. Սէրի]		23 07
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	23 12
Կէս օրին	»	23 12 1/2
Թահվիլաթը Օսմանիյէ երէկ երեկոյ		— —
» » ժամ 5ին		— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	Ա. Սէրի	57 50
»	Բ. »	35 75
»	Գ. »	27 05

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	— —
Քրէտի Ժէնէրալ	» »	7 20
Պանք տը Ֆօնս	» »	3 05
Օսմ. Շանժ է վալէօր	» »	4 10
Րէժի	Օսմ. Ոսկի	17 58
Թրամուէյ	» »	575
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ	» »	310
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	98
Բաժնեթուղթ Լաւրիօնի		39

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 22 Յունվար

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	97 87
» » 4 1/2 %	104 37
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	23 05
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	493 75
Բրիօրիթէ Թիւքը (1890)	465
Օսմանեան երկաթուղի	99
» Րէժիի բաժնեթուղթ	408 43
Պանք Օթօման	603 12
Քրէտի Լիօնէ	776 25
Իտալական Ռանթ 5 %	74 20
Եգիպտական միացեալ	513 75
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 180
Օսմանիյէ (Օսմանեան քօնսօլիտէ)	432 50

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Յունվար

Անգլ. քօնսօլիտէ	98 93
Օսմ. » Սէրի Դ.	22 87
» » » Ա.	57 50
» » » Բ.	35 75
» » » Գ.	24 37
Օսմ. փոխառութիւն 1871	102
Փոխառութիւն 1877 (Տէֆանս Լօն)	100
Պանք Օթօման	14
Այտընի երկաթուղի	12
Գասապայի երկաթուղի	15
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիյէ)	101 75
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 1890	— —
Տօմանիալ (փոխառ. Ռոչիլտ)	103
Հելլենական 5 %	30 50
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 350

ՊԵՐԼԻՆ, 22 Յունվար

Օսմանեան երկաթուղի	91 70
Օսմ. Րէժի	— —
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 305
» Փարիզի »	80 70

ՎԻԵՆՆԱ, 22 Յունվար

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 70
» Փարիզի »	50 70
Օսմանեան Րէժիի բաժնեթուղթ	199 50
» երկաթուղի	57 50

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

ԲԱՐԻԶ, 22 Յունվար

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	97 77
Եգիպտական միացեալ	— —
Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	23 10
Օսմ. երկաթուղի	98 25
Օսմ. Րէժի	— —
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	— —
Բրիօրիթէ Թիւքը	— —
Պանք Օթօման	602 80

Ա Զ Դ

Արդէն բնաւ տարակոյս չկայ թէ մաքուր, հին եւ գիտականապէս պատրաստուած ճշմարիտ քոնեաքի գործածումը առողջապահական միջոցներէն մէկն է ընդդէմ այն համաճարակին որ կը տիրէ մայրաքաղաքիս ինչպէս նաեւ ամբողջ Եւրոպայի մէջ:

Հոս հարկ չկայ ի մէջ բերելու եւրոպացի երեւելի գիտուններու կարծիքներն այս մասին: Այդ նշումներէն կ'ազատէ ձեզ գործածումն այս ըմպելիքին զոր այս երեւելի գիտունք ներմուծած են հնտախտային հիւանդանոցներու մէջ եւ իրենց խորհրդովը տարածուած է հասարակութեան մէջ:

Քաղաքակիրթ աշխարհի կեդրոնին մէջ կատարուած կրկին փորձերը իրօք ապացուցած են թէ քոնեաքը անունկ կազդուրիչ տարրեր կը պարունակէ որ կազմը կը պահպանէ անծեալ ախտին կանխատրամադրութենէն եւ անվնաս կ'ընէ առաջին յարձակումները՝ քիչ շատ մեղմելով անոր ծանրութիւնը:

Բայց որպէս զի այս հրաշալի ըմպելիքը առաջ բերէ իր բարերար արդիւնքը պէտք է որ քոնեաքին տեսակն ու տարիքը ընտրուի:

Ծանօթ է հասարակութեան թէ միակ քոնեաքը որ կ'ընծայէ այսօրինակ երաշխիքներ ԹՐԻԲՕՍ քոնեաքն է, իր նախնական նիւթին գերիվերութեանը, իր գիտական անթերաղանցելի պատրաստութեանը, ինչպէս նաեւ իր առնուազն վեց տարուան հին արտադրութեանը պատճառաւ:

Իր մեծ սպառումն յԵւրոպա, մանաւանդ ի Ֆրանսա որ ստացած է ոսկի շքադրամներ տիեզերական ցուցահանդէսներուն մէջ, լաւագոյն ապացոյցն է:

50,000 ֆրանքի պարգեւ մը կը տրուի այն անձին որ ապացուցանէ թէ ուրիշ քոնեաքներ ունեցա՞ծ են նոյն պատուոյ նշանները Եւրոպայի մէջ:

Ամեն տեղ առանց նախապատուութեան ուզեցէք ԹՐԻԲՕՍ քոնեաքը, եթէ կուզէք ձեր առողջութիւնը պահպանել ընդդէմ ձեզ սպառնացող վտանգին:

Մեծ ուշադրութիւն կը յանձնարարուի կեղծերու դէմ:

Թուրքիոյ գլխաւոր գործակալները ՏՈՒՓԱՍ եղբարք, Ղալաթիա, Ալիքսիատի խան, թիւ 17:

ԻՆՖԼՈՒԷՆՑԱՆ

Տօքթ. Վիօլի հետեւեալ դիտողութիւնները կ'ընէ՝ Կ. Պոլսոյ թաղերուն մէջ ճարակող ինֆլուէնցայի մասին.

Ժամանակէ մը ի վեր ինֆլուէնցան կը տիրէ հոս, երեք տարի առաջ Եւրոպայէն բերուելով առաջին անգամ: Այս անգամ ալ, համաճարակը կը հասնի մեզ՝ արեւմուտքի գլխաւոր կեդրոններուն մէջ ճարակելէ ետքը:

Ինչպէս 1889—90ին, ինֆլուէնցան որ առաջին ճարակումէն ետք երբեք չէր եկած մայրաքաղաքիս մէջ՝ նոյն իսկ տեղային հանգամանքով, կը յայտնուի կամ ստամոքսային եւ որովայնային ախտանիշերով, կամ շնչափողային հիւանդութիւններով և կամ ջղային ախտանշաններով: Ի սկզբան, նշանները չափազանց բազմազան են:

Մերթ փոքր տղաքները կ'ունենան փսխում, ընդհանուր տկարութիւն, կորածութիւն, ջղաձգումներ: Ընդհանրապէս ախորժակէ կ'իյնան և իրենց սովորական զուարթութիւնը կը կորսնցունեն, և եթէ 3—4 տարուն անցուցած են, երբեմն կը արտնջան գլխու յարատեւ ցաւէ մը: Երբեմն տենդը կը տիրէ, երեսը կը կարմրի, ակնակապիճը կը ցաւի, լեզուն կ'աղտոտի, ձայնը կը հաստնայ, բարեխառնութիւնը կը ցուցնէ 39°, 40°, երբեմն 41°: Այժմու ինֆլուէնցային այս ընդհանուր երեւոյթին հակառակ, տղաքներ տեսնուած են որոնք համաճարակին առաջին օրերէն ցոյց չեն տուած այնքան մտահոգիչ ախտանշաններ, տենդն իսկ նուազ սաստիկ եղած է:

Ծոմապահութիւն, լուծիչ դեղ մը, անկողնի հանգիստ երբեմն կը բաւեն հիւանդն աղէկցնելու. երբեմն տկարութիւնը կը շարունակուի և երկրորդ ու երրորդ օրէն ետք ցնցղային կամ թոքային հիւանդութեան նշաններ ի յայտ կուգան: Այդ միջոցին մշտակայ ախտանշաններն են չոր հազ և սաստիկ տաքութիւն: Այս վիճակ կը շարունակէ 8-15 օր, ուսկից յետոյ, եթէ աղէկ դարման տարուած է, փոքրիկ հիւանդները կը սկսին աղէկնալ:

Ոչ այժմ, ոչ ինֆլուէնցայի առաջին ճարակման ատենը, նոյն իսկ այն պարագային ուր հազը յարատեւէ չափազանց կերպով, բնաւ չենք հանդիպած թոքախտային խառնակութիւններու:

Ոմանք կը պնդեն թէ երկարատեւ ինֆլուէնցա մը կրնայ պատճառ ըլլալ տղաքներու թոքախտաւորման· մենք բնաւ չենք հաստատած զայս:

Մեր դիտածը այն պարագաներն են ուր թոքախտը կրնայ երեւան ելլել երբ ինֆլուէնցան սաստիկ յարձակի այդ հիւանդութեան կանխատրամադրութիւն ունեցող տղաքներու վրայ: Բայց ասիկա մինակ ինֆլուէնցային յատուկ չէ, ըստ որում բոլոր տարափոխիկ հիւանդութիւններու միջոցին (հարսանիկ, կարմրուկ, պըլըրախեղդ ևն.) նմանօրինակ պարագաներ կարելի է դիտել:

Ընտանիքի մայրերն առաջին խնամքները տալէ ետք իրենց զաւկըներուն, պէտք է դիմեն բժիշկին, եթէ հիւանդին վիճակին մէջ բարւոքում չտեսնուի:

Տղան անկողին մնալու է, խիստ ծոմապահութիւն կրելով, և ասոնք՝ հիւանդութեան առաջին նշանները երեւնալնուն պէս: Անոնք որ չեն հետեւիր խոհեմութեան և բժիշկին պատուէրներուն, շատ անգամ կը տեսնեն որ կը ծանրանայ հիւանդին վիճակն և ինֆլուէնցային տեւողութիւնը կ'երկարի, մինչ եթէ ժամանակին դարմանուի և խնամուի հիւանդն, անոր տեւողութիւնը շատ կարճ կ'ըլլայ:

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ

«ՔՈՅՐ ԹԵՐԷԶԱ»Ի ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ Ի ԳԱՏԸԳԻՒՂ

Շաբաթ գիշեր, Տիկին Սիրանոյշ հարկադրուեցաւ ներկայացնել Քոյր Թերէզան: Քանիցս խոստացուած և քանիցս յետաձգուած այդ ներկայացումը ակամայ ի բեմ հանեց այնպիսի սուգի մը մէջ որ ամբողջ գիւղին վրայ կը տարածուէր: Հասարակութեան անկալութիւնը՝ Տիկին Սիրանոյշը տեսնելու, զայն լսելու և ծափահարելու փափագը տեղի տուած էին այդ գիշեր Կիւլպէնկեանց սուգը պահելու յարգական զգացմանց: Տիկին Սիրանոյշ կարեկէր սրտով, արտասուաթոր աչքերով բեմ ելաւ կէս-դատարկ սրահի մը առջեւ և հրաշալիքով մը միայն Քոյր Թերէզի հինգ արարուածներն ալ կատարեց անըստգիւտ և անթերի արուեստով մը: Ինչ չարագուշակ զուգադիպութիւն. խաղին հինգ արարն ալ սեւ, մութ և ողբալին շեշտերով լեցուած էին, արտասուք, ցաւ, ողբ կը կազմէին ամբողջ տաղը: Մայրապետի սեւ վերարկուն՝ կախուած իր ուսերէն՝ կուտային Տիկին Սիրանոյշի դէմքին ճշմարիտ և խստակեաց կրօնաւորուհւոյ մը դիմակը, որ հետզհետէ կ'ոգեւորէր, կը փայլատակէր և պարտականութեան գաղափարովը վառուած՝ գերերկրային գծով մարմնացումը կը պատկերացնէր: Ողբակոծ ձայնը, լալահառաչ մօր մը կըսկիծը, մայրական սիրոյ անհուն զգացումը այնպիսի բնական և իրական գոյն մը կուտային Տիկին Սիրանոյշի արարքին որ անոր արուեստին վրայ հիանալէ զատ ուրիշ բան չէր մնար ընել սակաւաթիւ հանդիսականներուն:

Քոյր Թերէզ խաղական տեսակ մըն է ուր կ'ապրին քով քովի նուիրական սկզբունքներ· կը ջատագովէ մօր մը իրաւունքը իր զաւկին վրայ, անհատին բարոյական զարգացումը, ամուսնական կապին սրբութիւնը: Բարոյական խաղ մ'է ան, ուր մօր մը զգացումը, մօր մը բնազդական սէրը կը թափանցէ վանքի մը անթափանցելի պարիսպներէն ներս և գործել կուտայ դիւցազնական անձնուիրութիւններ, որք կը յանգին աղջկանը երջանկութեանը՝ մօր մը մահուանը վրայ հիմնուած: Քոյր Թերէզ Տփղիսի մէջ էն ժողովրդական և ամենէն աւելի գնահատուած խաղն է: Տարակոյս չկայ թէ հոս ալ՝ բեմին վրայ անոր ունեցած յաջողութիւնը պիտի ելեկտրականացնէր բազմութիւնը, եթէ ականատես լինէր: Պիտի հաւնէին, պիտի գնահատէին արուեստագէտին անզուգական ձիրքերը, պիտի ըմբռնէին անոր նոյն գոհունակութեան նշանները, պիտի ըմբռնէին անոր անձնուիրութիւնը. դժբախտ պատճառներ զրկեցին հասարակութիւնը արտայայտելու իր զգացումները, մանաւանդ զի, Տիկինը մօտ օրէն կը մեկնի Պոլսէն և կը զրկէ զմեզ այնքան [illegible] է ի կեր անկալուած խաղերու ներկայացմանց շարքը վայելելու հաճոյքէն: Վարպետի կարողութիւնները, որոնց արձագանգները մեզ հեռուէն կուգային և որոնց մէկ մասը տրուեցաւ մեզ տեսնել իր առաջին և վերջին ներկայացման մէջ, ալ աւելի ցաւ կը պատճառեն զինքը գնահատողներուն, զի ինքն ալ, հասարակութիւնն ալ կրեցին յուսախաբութեան դառն հարուածը: Մաղթենք որ Տիկին Սիրանոյշ վերադառնայ ընդհուպ արծարծելու համար թատրոնին սէրը, որ իր խաղը կը կազմէ, տարածելու թատերաբեմի կըրթիչ ազդեցութիւնը և առով ըլլայ գըրականութեան այդ կարեւոր ճիւղն ալ մշակելու սատարը:

* * *

Գատըգիւղ

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ախալցխայից Ս. Էջմիածին հասած մի հեռագիր հաղորդում է թէ Ղլըճեան աբեղան Ախալցխայում սպանել է մի ժամկոչի: Ժամկոչը, որ մի ծերունի մարդ է Յովհաննէս անունով, դեռ մեռած չէ. որդիքը նրան հարուածներից անզգայացած տուն են տանում և վազում են բժշկի օգնութեան: Այդ դէպքի մասին, որ պատահել է դեկտեմբերի 12ի գիշերը, հեռագրով հաղորդուած է Հայրապետին, Սինոդին և պրոկուրորին: Էջմիածնից հրաման է գնացել հոգեւոր վարչութեան վրայ՝ խստիւ քննելու գործը: Առ այժմ ստացած տեղեկութիւնից երեւում է, որ մի կերուխումից յետոյ, լուսադէմին հէնց նոր վերադարձած է եղել աբեղան, քնել է, վեր է կացել, տեսել է որ սամովարը սառն է և այդ պատճառով ինքն է տաքացել, որի հետեւանքը ժամկոչի սանդուղքներից արիւնաթաթախ գլորուելն է եղել:

Ախալցխայից տեղեկացնում են որ Ղլըճեան աբեղայից հարուածներ ստացած ժամկոչը պառկած է անկողնում: Գործը, բաց ի հոգեւոր վարչութեան մէջ քննուելուց, քննուել է և հաշտարար դատարանում, ուր հրաւիրուած է եղել աբեղան: Գործը քննուել է դռնփակ:

—Թիֆլիսի դատական պալատում դեկտեմբերի 18-ից սկսուեց Մարգայ եկեղեցական կալուածքի գործի քննութիւնը: Այդ կալուածքի մասին վէճ էր յայտնել արքունի գանձարանը: Նահանգական դատարանում գործը յօգուտ եկեղեցւոյ վճռուեց: Գանձարանը գործն այնուհետեւ ձգեց դատական պալատ, որն իւր կողմից երկու անգամ լրացուցիչ քննութիւն նշանակեց իւր տեղում՝ Մարգայում, որ գտնւում է Լոռւում: Մարգայ եկեղեցական կալուածը, որ Էջմիածնի վանքի սեփականութիւն է, գտնւում է Թիֆլիսի հայոց կոնսիստորի խնամատարութեան տակ, և գանձարանի հետ վէճը մինչեւ այժմ վարում էր կոնսիստորը, որ իւր կողմից այդ գործի պաշտպանութիւնը յանձնել էր երդուեալ հաւատարմատար Գ. Ն. Ս. Քալանթարեանին, որ այժմ այդ գործը պաշտպանում է դատական պալատում:

—Մոսկուայի թերթերի ասելով, Կովկասի կառավարչապետ գեն.-ադ. Ս. Ա. Շերեմետեւը դեկտեմբերի 10-ին Մոսկուայից ուղեւորուել է Պետերբուրգ:

—Լուսաւորութեան մինիստրը թոյլ է տուել Ղզլարի քաղաքային ուսումնարանում աւանդել հայոց լեզու, իբրեւ լըրացուցիչ առարկայ, ուսուցչին քաղաքային գումարներից 200 ր. ռոճիկ տալով:

—Բագուի նաւթագործարանատէրերը, որոնց գլուխ են անցած Մանթաշեան, Թաղիև, եղբ. Ադամեաններ և Բուդաղեան, ռուսաց թերթերի ասելով՝ գործարանատէրերի երկրորդ խումբ են կազմել, չկամենալով համաձայնել առաջին խմբի պայմաններին: Այսպիսով նաւթային միութիւնը բաղկացած է գործարանատէրերի երկու խմբից. մէկը՝ որին գլուխ են անցած եղբ. Նոբէլներն և Ռոտշիլդը, արտահանելու է տարեկան մօտ 40 միլիօն պուդ, իսկ միւսը՝ որին գլուխ են անցած Մանթաշեանն և ուրիշները, որոշել է տարեկան արտահանել մօտ 20 միլիօն պուդ նաւթ: Երկրորդ խումբն արտահանութեան գործում բոլոր նոյն արտօնութիւններն ունի, ինչ որ առաջինը:

—Դեկտեմբերի 19-ի գիշերն անյայտ գողեր մտնելով Թիֆլիսի Էջմիածնեցոց եկեղեցին՝ կտրում են գանձանակի տուփերը և փողերը յափշտակում: Գողերը մտած են լինում ցերեկով, այն ժամանակ երբ դուռը բաց է լինում և թագնւում են այնտեղ: Ժամկոչը դուռը փակում է, չկասկածելով որ եկեղեցում գողեր կան թագնուած և գիշերը, երբ մի ինչ որ հարսանիք լինելու պատճառով դուռը բաց են անում, գողերն՝ իրենց գործն արդէն աւարտած լինելով՝ դուրս են գալիս իրենց թագստի տեղից և հարսանիքաւորների հետ խառնուելով անյայտանում են: Եկեղեցու թանկագին սպասներին նրանք ձեռք չեն տուել:

—Առաջիկայ յունուարից Թիֆլիսում վրացերէն մի նոր ամսագիր է հրատարակուելու «Մոամբէ» անունով:

—Երկուշաբթի, դեկտեմբերի 20-ին, հայ դերասանական խումբը ներկայացրեց Ալէքսանդր Դիւմայի Քին պիեսը Պ. Պետրոսեանի նպաստին: Թատրոնը ծայրէ ի ծայր լիքն էր, որ շատ ուրախալի տպաւորութիւն էր թողնում: (Մշ.)

ԱՒԱՆԴԱՎԷՊ

Ատենօք քաղաք մը կար, մարդ մը եւ երեք երիտասարդ աղջիկներ:

Քաղաքը մեծ քաղաք մըն էր, մարդը ազնիւ մարդ մը և երեք երիտասարդ աղջիկներն ալ՝ երեք երիտասարդ աղջիկներ էին:

Մեծ քաղաքին անունն էր Միր, ազնիւ մարդունը Նիկողոս: Երեք երիտասարդ աղջիկները ունէին իբր անուն՝ Քաղցրութիւն, Շնորհ, Հրապոյր: Մեծ քաղաքը լայն փողոցներ ունէր, և Նիկողոս եպիսկոպոս մըն էր գթասիրտ և երեք աղջիկները աղքատիկ էին:

Ասիկայ կ'անցնէր հրաշքներու ժամանակը:

Օր մը, եպիսկոպոսը գնաց իր աղօթագիրքը կարդալ մեծ ճամբուն վրայ:

Այնպէս պատահեցաւ որ երիտասարդ աղջիկներուն անդրանիկը հոն կը պտտէր, իր հոգւոյն անհանգստութիւնը փարատելու համար, ողբալով իր կացութեան վախճանին վրայ:

—Բարի լոյս, սիրելի աղջիկս:

—Բարի լոյս, տէր եպիսկոպոս:

Եպիսկոպոսը, քիչ մը զարմացած, նայեցաւ անոր. տեսաւ որ անոր գեղեցիկ աչքերը կարմրած էին:

—Ինչո՞ւ կուլաս, սիրելի աղջիկս:

—Կուլամ, տէր եպիսկոպոս, որովհետեւ կը խորհիմ իմ երկու կրտսեր քոյրերուս վրայ, զորս հայրս չուզեր ամուսնացնել ինձմէ առաջ:

—Ուրեմն ամուսնացէք:

—Աւա՜ղ, տէր եպիսկոպոս, կուլամ նաեւ, որովհետեւ իմ երկու քոյրերս բնաւ պիտի չկրնան ամուսնանալ, քանի որ, դրամօժիտ չունենալնուս, ես չպիտի կրնամ ամուսնանալ:

—Դրամօժիտ չունենալո՞ւդ, մրմնջեց եպիսկոպոսը: Եւ հեռացաւ, մեղքնալով խեղճ աղջիկը և մտածելով մեծ քաղաքներու ապականութիւններուն վրայ:

Մտածեց ամբողջ օրը, մտածեց նաեւ իրիկունը, և կ'ըսեն թէ ամբողջ գիշերը միեւնոյն զբաղումը ունեցաւ:

* * *

Մոռցայ ըսելու որ Միր քաղաքին մէջ ոսկերիչ մը կար:

Արեգակը կսկսէր ծագիլ՝ երբ զարկին իր խանութին:

—Ո՞վ կրնայ գալ այս ժամուս:

Եւ դուրս նայեցաւ պատուհանէն.

—Դո՛ւք, տէր եպիսկոպոս:

Նիկողոս եպիսկոպոս իր վերարկուին տակէն հանեց ոսկիէ գեղեցիկ մասունքատուփ մը:

Ոսկերիչը ճանչցաւ իսկոյն նուիրական առարկան: Երեք տարի առաջ, քաղաքին կնիկները, ուզելով նուէր մը տալ իրենց եպիսկոպոսին, վճարած էին անոր երեք հարիւր կտոր ոսկի:

—Պարոն ոսկերիչ, դուք գիտէք, ո՞րքան կ'արժէ:

—Հարիւր կտոր արծաթ, տէր, պատասխանեց պարկեշտ խանութպանը առանց վարանելու:

—Լա՛ւ, պարոն ոսկերիչ, առէք զայն և ինծի համրեցէք հարիւր յիսուն կտոր արծաթ, յարեց Նիկողոս եպիսկոպոսը որ գիտէր արժէքը ոսկերիչներուն խիղճին:

—Է՛հ, է՛հ, տէր, աւելցուց ոսկիի վաճառականը չար ժպիտով մը, առուտո՞ւր ըներ էք հիմա:

—Գթութիւն կ'ընեմ, պարոն ոսկերիչ:

Երբ եպիսկոպոսը դուրս ելաւ, ոսկերիչը մտածեց.

—Շատ սուղ ծախած էի, շատ աժան գնեցի:

Ճամբան, Նիկողոս եպիսկոպոս կը մտածէր.

—Պա՛հ, կարմիր մասունքատուփս կը մնայ:

Հասաւ պզտիկ տուն մը որ շինուած էր քաղաքին ծայրը: Հոն կեցաւ, գրպանէն հանեց քառակուսի մագաղաթ մը և անոր վրայ գրեց սա բառերը.

Ամուսնացնելու համար առաջինը

Յետոյ, զայն փակցնելով այն քսակին վրայ որուն մէջ կային հարիւր յիսուն կտոր արծաթները, նետեց զայն պարտէզին պատին վրայէն և փախաւ, արագ արագ, գողի մը պէս:

* * *

Օր մը, երբ եպիսկոպոսը իր աղօթագիրքը կը կարդար մեծ ճամբուն վրայ, պատահեցաւ երեք երիտասարդ աղջիկներուն երկրորդին որ իր հոգւոյն անհանգստութիւնը փարատելու համար կը պըտըտէր:

—Բարի լոյս, սիրելի աղջիկս:

—Բարի լոյս, տէր եպիսկոպոս:

Եպիսկոպոսը կարմրեցաւ:

—Պէտք էր որ գուշակէի, մտածեց:

Եւ հեռացաւ, այս անգամ շատ տըխուր:

Հետեւեալ առտուն, ըսաւ ինքնիրեն·

—Պա՛հ, արծաթ մասունքատուփս կը մնայ:

Ոսկերիչին քով գնաց:

Կարմիր մասունքատուփն ալ անոր խանութէն գնուած էր: Երկու տարի առաջ, քաղաքին կնիկները, ուզելով նուէր մը տալ իրենց եպիսկոպոսին, վճարած էին անոր երեք հարիւր կտոր ոսկի:

Նոյն իրիկունն իսկ, երեք երիտասարդ աղջիկներուն երկրորդը գտաւ իր պարտէզին մէջ քսակ մը որ կը պարունակէր հարիւր յիսուն կտոր արծաթ, պզտիկ տոմսակով մը որ սա բառերը կը կրէր·

Ամուսնացնելու համար երկրորդը

* * *

Նիկողոս եպիսկոպոս իր տունը մնացած էր սիրոյ ուրախութիւնով լեցուն:

Կը շարունակէր իր աղօթագիրքը կարդալ մեծ ճամբուն վրայ, երբ, օր մը, պատահեցաւ երեք երիտասարդ աղջիկներուն երրորդին որ իր հոգւոյն անհանգստութիւնը փարատելու համար կը պտտէր:

—Բարի լոյս, սիրելի աղջիկս:

—Բարի լոյս, տէր եպիսկոպոս:

—Ինչպէ՞ս աղուոր արեւ կայ, սիրելի աղջիկս:

—...

—Կերեւի թէ բնաւ մասունքատուփ չպիտի ունենամ, հառաչեց եպիսկոպոսը:

Ոսկերիչը ճանչցաւ իսկոյն նուիրական առարկան:

Առջի տարին, քաղաքին կիները, նուէր մը տալու համար իրենց եպիսկոպոսին, վճարած էին անոր երեք հարիւր կտոր ոսկի:

Եւ, ինչպէս որ երկու անդրանիկ քոյրերը իրենց դրամօժիտը գտած էին իրենց պարտէզին մէջ, նոյնպէս ալ, կրտսերը գտաւ հետեւեալ օրը՝ քսակ մը որ կը պարունակէր հարիւր յիսուն կտոր արծաթ, սա բառերով·

Ամուսնացնելու համար երրորդը

—Կը յուսամ որ բարի Աստուած չպիտի բարկանայ, ըսաւ սուրբ մարդը:

Եւ, տէր Նիկողոս, եպիսկոպոս Միրի, գնեց, իր դրամով, անագէ մասունքատուփ մը:

* * *

Հիմա գիտէ՞ք թէ ինչո՞ւ երիտասարդները իրենց պաշտպան սուրբ ըրած են Սուրբ Նիկողոսը:

Որովհետեւ աղջիկները կը դրամօժտէր:

Ա՜խ, այս երիկմարդերը:

Աստի անտի

ՉԻՆԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Ֆուչու քաղաքին մօտ (Ֆօքիէն նահանգին մէջ) նշանած աղջիկ մը անձնասպան եղաւ իր նշանածին մահէն ետքը, անդիի աշխարհքին մէջ անոր միանալու համար: Ասիկա մասնաւոր դէպք մը չէ. չինական բարքերէն է: Գովեստներ կը շռայլեն հանգուցեալներուն. և կառավարութիւնը կ'արտօնէ շատ անգամ՝ որ քանդակուած քարէ յաղթական կամար մը կանգնեն անոնց համար: Ամուսնական հաւատարմութեան նկատմամբ անհեթեթ մեծարանք մըն է այս: Այս յաղթական կամարներ ընդհանրապէս կը բաղկանան քառակուսի երկու մեծ գերաններէ, իրարմէ 7-8 ոտք հեռաւորութեամբ կանգնուած, և իրենց գագաթէն մակասինով մը միացուած, որով շատ կը նմանի անգղին գրան մը: Հիմերը ծածկուած են պատկերներով և արձանագրութիւններով, և վերին կողմը շատ անգամ կը ներկայացունէ հսկայաձեւ զարդեր: Ընդհանրապէս կառուցուած են ամենէն բազմամարդ մեծ ճանբաներուն վրայ, հանրութեան սքանչացումին ենթարկուելու համար:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԱՄՈՒՍԻՆ ՄԸ

Քանի մը օր առաջ, Քօնթէյլ անուն մարդ մը, երկրագործ ի Սօթիւրաք (Ֆրանսա) դիպուածով կնիկն յանկարծակի բռներ իր մէկ Խըքանտ անուն բարեկամին հետ: Այս վերջինը կրցաւ բաւական արագ փախչիլ ազատելու համար արժանի պատժէն, և անհաւատարիմ կինը վազեց տեղւոյն գետակը նետեց ինքզինքը: Հոսանքը շատ վարար էր և մահն անխուսափելի:

Բայց, դիւցազնական անձնուրացութեան և անձնուիրութեան թափով մը, խաբուած ամուսինը չվարանեցաւ գետակը նետուիլ և օգնութեան հասնիլ իր կենակցուհիին, որ արդէն մասամբ շնչահեղձ եղած էր:

Շատ դժուարութեամբ և ամենամեծ վտանգներու մէջ ամուսինն յաջողեցաւ գետափը բերել իր կինը, որուն անմիջական դարմաններ շռայլուեցան, և երեք ժամ անընդհատ շփում կատարելէ ետք որքան համբերութեամբ նոյնքան ճարտարութեամբ, խեղճ կինը վերակենդանացաւ:

Ազատարարն, այս պարտքը կատարելէ ետք, զոր այն ատեն բաւական նկատեց, իր ընտանիքին տարաւ կինը և հրամայեց անոր որ այլ եւս չերեւայ ամուսնական յարկին տակ: Յետոյ գնաց դատաւորին և խնդրեց անկէ որ կատարէ հարկ եղած ձեռնարկները՝ իր ընթացքին պատուաբեր վարձատրութիւնն ընդունելու համար: Գողցած չպիտի ըլլայ այն մետալը որ հաւանօրէն պիտի շնորհուի իրեն:

ԲԱԶՄԱԾԻՆՆԵՐԸ

Ֆրանսայի մէջ եօթն զաւակով ընտանիքներ կը գտնուին, մինչ երկիրներ կան ուր այս թիւ նշանակութիւն չունի:

Միացեալ-Նահանգներու թերթ մը միտք բերեր է պարգեւ մը տալ ամենէն բազմազաւակ ընտանիքին հօրը: Պարգեւը շահողն եղեր է Պ. Կաին, երկաթագործ ի Մէրֆրիսպորօ, որ քսան երեք զաւակ ունեցած է, որոցմէ տասնևութը դեռ ողջ են:

ԽՆԴԻՐ ՀԱՆՐԱՅԻՆ
ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

Ստորեւ կը հրատարակենք բնալուծական տեղեկագիր մը զոր խմբագրած են կառավարական նշանաւոր քիմիագէտ Պ. Փէթրօ Ափէրի և Ցուրիխի համալսարանին արհեստական քիմիագէտ և բնական գիտութեանց վարդապետ Պ. Կ. Սինկրօս՝ մայրաքաղաքիս մէջ սպառուող տեղական կամ օտար երկիրներէն եկող գօնեաքներուն անխարդախ բաղադրութեան, բնիկ տեսակին և հանրային առողջութեան օգտակարութեան մասին: Այս երկու նշանաւոր քիմիագիտաց կողմէ խմբագրեալ պաշտօնական տեղեկագրէն ամէն ոք կրնայ լիապէս համոզուիլ թէ մայրաքաղաքիս մէջ սպառեալ գօնեաքներուն մէջէն ո՛րը նախապատուելի և առողջապահութեան տեսակէտով օգտակար համարուելու արժանի է:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Թիւ 3146 Կ. ՊՈԼԻՍ. 4 Օգոստ. 1893

Մեզ յանձնուած ըլլալով քննել Ս. Ի. և Ե. Մէթաքսասի ի Պիրէօն պատրաստեալ գօնեաքին բաղադրութիւնն և եթէ Յունաստանէն եկող միւս գօնեաքներէն առաւելութիւն մը ունենալով նախապատիւ համարուելու արժանի է, նոյնպէս եթէ պատրաստեալ է զուտ գինիէ և նման այն օրինակին զոր երկու տարի յառաջ քննած էին, ձեռնարկեցինք անոր քննութեան որոյ արդիւնքն ստորեւ պիտի տեղեկագրենք: Ըստ որում խնդիրն հանրային առողջութեան տեսակէտով բարձր նշանակութեան արժանի է, պարտ էր մեզ այլ և այլ խանութներէն մէկ մէկ օրինակ առնուլ որպէս զի լիովին ապահով ըլլանք սպառեալ գօնեաքին որակին վրայ, և ըստ որում խնդիրն իւր մէջ կը պարունակէ բազում դժուարութիւններ, այս մասին արհեստական քիմիագէտ Պ. Կ. Սինկրօսի աջակցութիւնն եւս խնդրեցին:

Այսու պատճառաւ տասն և չորս (14) կեդրոնական վաճառատուններու դիմեցինք որոց իւրաքանչիւրին մէկ մէկ շիշ օրինակներ ստացանք թէ՛ սնտուկներու մէջէ և թէ՛ իբր նմուշ դրուած շիշերէ:

Մեր դիմած տասն և վեց վաճառատուններն են.

Ի Բէյօղլու. Պ. Լոյայի «Հէլվէտական» վաճառանոցը, Պ. Գաքավօփուլօսին «Վիէննական» վաճառ. Նպարավաճառ Պ. Ցիօնկային, Փափա Եօրկիին «Կեդրոնական նպարավաճառանոց», և Տիամանտօբուլօ եղբարց նպարավաճառանոցը:

Ի Ղալաթիա. Պ. Տ. Գրիստալլի նպարավաճառանոցը, Պ. Սաքելլարիօսի «Օրէ'ա Էլլա'ս» նպարավճ. Պ. Տ. Նոմիգօսի չաքարավաճառանոցը և Պ. Տէսիլայի նպարավաճառանոցը:

Ի Պոլիս. Քէմէնճի օղլուի վաճառատունը, Պ. Անաղնօստօփուլօսի վաճառանոցը և Փանթազօփուլօսի վաճառանոցը:

Մեր հետազօտութիւնքն առաւել գործնական ընելու բաղձանօք, բաղդատելու համար այլ և այլ ուրիշ գօնեաքներ եւս ստացանք թէ՛ Յունաստանէ և թէ Գաղղիոյ Պօրտօյի երեւելի գործարաններէն: Յետ երկար, բազմավաստակ, ինչպէս նաեւ քիմիական նուրբ վերլուծութիւններէ, հետեւեալ արդեանց յանգեցանք:

Պ. Մէթաքսասի տասն և չորս օրինակներուն բնական և արուեստական յատկութիւնքը քննելէ յետոյ, որոշեցինք գինւոյ, ցքիի, ջուրի և այլոց քանակութիւնը, և բաղդատեցինք մեր արտադրած արդիւնքը զարձեալ մեր կողմէ քննուած այլ գործարաններու գօնեաքներուն հետ: Յետոյ լուծեալ ցքիին բնական յատկութեան և օտար տարերքներ պարունակելուն կամ չպարունակելու մասին ճշգրիտ քննութեան ձեռնարկեցանք: Առ այս հետեւեցանք այն միջոցներուն և եղանակներուն զորս կը ցուցնեն մեզ E. Adam, Jorissen, Cazeneuve, Coton et Barbet, Portes et Ruyssen, Cabasse, Chateau, Charles, Hébert, Viederholt եւայլն եղանակներ զորս քաղեցինք հետեւեալ հեղինակութիւններէ Baudrimont (Dictionnaire des alterations et falsifications 1882), G. Salet (Agenda du chimiste 1887), Barillot (Manuel de l'analyse des vins 1889), Ch. Steiner (Traité des eaux de vie 1890), Magnier de la Source (Analyse des vins 1893), Hépert (Examen des boissons falsifiées Juin 1893), Van Hamel Roos (Revue internationale des falsifications 1889-1893).

Մենք ի կիր առեալ ամեն փորձերէն և մանրամասն ու ճշգրիտ քննութիւններէ կը տեսնուի որ մեր մայրաքաղաքին մէջ վաճառեալ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՑ գօնեաքը զուտ և անուշ գինիէն պատրաստեալ լինելով՝ ամենայն օտար և արհեստական նիւթերէ ազատ ու զերծ է (այսինքն եգիպտացորենէ, գետնախնձորներէ, բանջարներէ և այլոցմէ), նաեւ հաստատելով մեր հաւատքին թէ իւր տեսակին մէջ [illegible] ունենալով կարող է բաղդատուիլ գաղղիական գօնեաքներուն ամենէն երեւելիներուն հետ, հետեւաբար պարտ անձին կը համարինք մասնաւոր եղանակաւ յանձնարարել յիշեալ գօնեաքը մեր հասարակութեան երբ ուզէ գործածել այսօրինակ ըմպելի մը:

Կ. ՍԻՆԿՐՕՍ.
Վարդապետ բնական գիտութեանց
եւ արհեստական քիմիագէտ՝ վկայեալ Ցուրիխի համալսարանէն:

ՓԷԹՐՕՍ ԱՓԷՐԻՍ
Քաղաքապետական քիմիագէտ,
գերմանական, Աւստրիական,
Հելլենական եւ այլ հիւպատոսարաններու:

769

ԿԻՆՆ՝ ԻԲՐԵՒ ԱՄՈՒՍԻՆ
Հեղինակ՝ ՊՐՕՖ. ՀԷՌՄԱՆ ԳԼԷՆՔԷ
Թարգմանեց Գերմաներէնէ Մ. Կ. ՆԱԶԻԿԵԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գլ. Ա. Կնոջ՝ իբրեւ բնական էակ՝ առնէ համեմատ անատոմիական եւ ֆիզիոլոգիական բնակը ունեցած դերը: — Գլ. Բ. Քաղաքակրթութեան մէջ կնոջ ընտանեկան եւ անոր ծագումն առնող մարմնական եւ հոգեկան պայմանաւորութիւնը եւ իրաւունքը: — Անհասունութիւն: — Գլ. Գ. Նախապատմական կնոջ՝ իբրեւ անհատի՝ ունեցած կացութիւնը: 1. Մշակութական եւ քաղաքական նախապատմութեան աստիճանը կոչած: 2. [illegible] գործարանական նախապատմութիւնը:
Գլ. Դ. Արտաքինը: — Ա. Ցեղական կնոջ. Զուգաւորութիւն. Ցեղութիւն. Ծնունդ. [illegible] եւ ծննդաբանութիւն. [illegible] Բ. [illegible]
Արտաքինը՝ պատմութեան մէջ: — Գլ. Ե. Ջղագրգռութիւն կամ Արգանդամոլութիւն (hysterie):
էջ, 440. — Թղթակալմին գինն է 12½ ղրշ. Կազմուածին՝ 17 ղրշ.
(Նուէրի համար) Ոսկեզօծին գինն է 25 ղրշ. ամէն գրավաճառաց քով:

ՄԻՍԲԻԹ

Երուանդ եւ ընկերաց խնամքով այս անգամ զուտ խաղողէ պատրաստուած եւ ո՛ր եւ է վնասակար նիւթերէ բոլորովին զերծ լինելով ստամոքսը զօրացնելու եւ ախորժակ բանալու [illegible] համար բժշկաց կողմանէ իսկ [illegible] օղին եւ մաստիքան՝ ՄԻՍԲԻԹ [illegible] անուամբ եւ կնքեալ շիշերով ու որոշեալ գընով՝ ի վաճառ հանուած են հետեւեալ տեղերը: Ի Ղալաթիա սամ. Պանքային կարգը Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի խանին տակ Միսբէթի մթերանոցը եւ մայրաքաղաքիս հանրածանօթ ըմպարանները: Բերայի նշանաւոր զարեջրատուները: Ղալաթիա Դօմինօն խանին մէջ Փօղոս աղայի ճաշարանը: Վօյվօտա փողոց թիւ 9, Քիրէքճիլէր փողոց Խաչիկ աղայի թիւ 27 ճաշարանը. Սանտըքճըլար փողոց Արթին աղայի թիւ 199 զրօսարանը: Մումխանէ փողոց թիւ 111 Մակազէն Ռիւս խանութը: Թօփխանէ ծխավաճառ Եանիի թիւ 1 խանութը: Գամուրջին վրայ Վօսփորի շոգենաւերուն նաւամատոյցը [illegible] խանութը: Եէնի Մահալլէի նաւամատոյցին դէմ թիւ 12 [illegible] Ի Պոլիս Հաճօբուլօ խանի կից Մէհմէտ փաշա խան թիւ [illegible]: Մեծ Չուկայ Մահֆազաճըլար փողոց Թօփանէլեանի թիւ [illegible] ճաշարանը Բերա Հաճօբուլօ շուկային մէջ թիւ 10: Ղալաթիա Սէրայի կից թիւ [illegible]: Ղալաթիա Սէրայի դէմի փողոցը Քիլիսէի թիւ 6 խանութը: Հալէպ Ճարշըսի մէջ Օննիկ աղայի ճաշարանը: Մեծ Փողոց շաքարավաճառ Համբ. Սարիմ աղայի թիւ 54 խանութը, Թարլա Պաշի Սերոբէ [illegible] թիւ 40 մթերանոցը: Ի Գում-գաբու [illegible] նպարավաճառ Համբ. Մ[illegible] թիւ 21 խանութը: Ի Լանկայ Թուլումպա Մէյտան Մաքսուտաղայի թիւ 113 զրօսարանը, Սա[illegible] թիւ 49 [illegible] աղայի զարեջրատուն, [illegible] նաւամատոյցին վրայ [illegible] եւ [illegible] Թուլումպա փողոց [illegible] խանութը Մաղքի գիւղ երկաթուղոյ կայարանի դէմի պարազան:

Հետզհետէ բացուելիք մթերանոցներն ալ պիտի ծանուցուին կարգաւ:
691

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
«ՏԱՐԵՐՔ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ»
ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՄԱՍՆ Բ.
ՆԻԿ. ՏԷՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆՑԻ
Երկրորդ Տպագրութիւն
Գին դահեկան 3.
Վարժարանաց համար մասնաւոր զեղչ.
Դիմել «Բիւզանդեան Գրատունը»
Ղալաթիա, Սէզբոս խան Թիւ 5.
938 6—6

SANS Opium, Morphine ni Codéine les Pectoraux de Nafé sont ordonnés avec sécurité et succès
Pâte et Sirop de Nafé de DELANGRENIER PARIS 53, Rue Vivienne ET PHARMACIES. Dépôt dans toutes bonnes Phies.
CONTRE les Toux, Grippe, Influenza Bronchites Coqueluche et Irritations de Poitrine et de Gorge

Հօկի Մօրիւ ձկան իւղը միշտ ամենէն ազդեցիկ և ամենէն ախորժելի դեղն է:

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
Ն. ԱՆՏՐԻՕՄԵՆՕ
Ի ԲԵՐԱ Ի ՊՈԼԻՍ
Մեծ փողոց 283 Սուլթ. Պայազիտ փողոց 99

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ գոհացնելու համար Բերայի եւ շրջակայից բազմաթիւ յաճախորդներս, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ բարեկամներս որք արդէն կըցած են գնահատել իմ լուսանկարչական աշխատութիւններս, մեծ լուսանկարչատուն մը հաստատեցի ի Բերա: Այս նոր հաստատութիւնը լուսանկարչական առաջնակարգ հաստատութիւններու հաւասար դիրքի մէջ դնելու եւ զայն արժանի ընծայելու համար բերացիներուն, ոչ մէկ զոհողութիւն չեմ խնայած: Գործատեղեակներս ունին վերջերս հնարուած գործիքներ եւ անոնց այլազան մանրամասնութիւններն, այնպէս որ ամեն մարդ կրնայ իր լուսանկարն հանել տալ իր ճաշակին համեմատ, ամենէն պզտիկ ձեւէն մինչեւ բնական մեծութեամբ:

Երեսնամեայ փորձառութիւն մը եւ լուսանկարչական գործիքներուս բազմազանութիւնը երաշխիք մըն են թէ իմ բլիշէներս լաւագոյնս պիտի յաջողին:

Այս բաժնեկրուս ճշգութիւնն ստուգելու համար կը բաւէ այցելել իմ լուսանկարչատունս եւ, եթէ փափագ յայտնուի, փորձ մը հանել տալ լիապէս համոզուելու համար:

Լուսանկարները կը յաջողին թէ՛ մշուշապատ օդին եւ թէ պայծառ օդին:

Գիները համեմատաբար չափաւոր են:
822 46—100

ԻԼԱՆ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէէ այընաճաք 2 ճինս մաալէն քեօմիւրիւնին մահը հօլէ րուլմիւն 15ինճի ճումաա իրթէսի կինի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն թալիփ օլանլարըն եէվմի մէզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ 9ա գատար Խազինէի միւշարիլէյհաա կէլմէլէրի իլան օլունուր:
9 քանունը սանի 309 2—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,141,290
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 2,794,012

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,146,418
ՀԱՍՈՅԹ 1891 ՏԱՐՒՈՅ 1,099,000

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողացն կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի:

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ: Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա. սենեակներն, առ ԳԱՍՆԻԿ Յ. ՄԵՐՈՒԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեան:

ԻԼԱՆ ՊԱԶԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Եանեա լիվասընտա պուլունան հայվանաթ իչուն 310 սենէսինտէ լիւզումը օլան էչեալի մուլթաֆայէ վէ նալ վէ մըխ վէ սայիրէ միւպայաա օլունմագ իւզրէ մանաքասայա քոնուլմուշ օլտուղունտան շէրայիթը մուգարրէրէսի իլէ իթայա թալիպ օլանլարըն փէյ սիւրմէք վէ շէրայիթինի անլամագ իւզրէ Թոփխանէ իլանտէն իթիպարէն նիհայեթ 10 կիւն խիթամընա գատար մագամը Սէրասքէրի լեվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 28 2—3

Նիզամիյէ ասքերանէ անպարընտա միւթրաքիմ վէ մեվճուտ օլանլար իլէ 1 սենէ խիթամընա գատար թէրաքիւմ իտէճէքլէրին հէր այ պաշլարընտա համանը նագտէն վէ բէշինէն վիրուլ անպարտան գալտըրըլմագ շարթըյլէ փիրին խիթ օլունաճագ քէօսելէ վէ սայիրէ գըրբէնտլըքլարըն անպարը մեզքիւր միւզայետէլէրի իճրա օլունաճաղընտան թալիպ օլանլարըն խամիսէ իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն խիթամընա գատար պէնճշէ կիւնի սարանճանէ անպարընա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 29 2—3

Նիզամիյէ էվիյէսէ անպարը իլէ սէնայի թապուրլարընտա միւթէրաքիմ վէ մեվճուտ պուլունան վէ չուգա վէ սայիրէ գըրբէնտլըքլարը իլէ քեօհնէ էվիյէ բարչալարը 1 սենէ զարֆընտա թէրաքիւմ իտէճէքլէրինին պէնճշէ մահ ալըշէրինի նագտէն վէ բէշինէն իթա լոթէրէ անպարտան գալտըրըլմագ իւզրէ քեօհնէսը սաթըլըն 12րինճի կիւնինէ գատար պէնճշէ կիւն միւզայետէլէրի իճրա օլունաճագ գարարը գաթիի վիրիլմէք իւզրէ իճապ իտէն 100տէ 5 գըյմէթ գաթուլ օլունաճաղընտան օլ վէճհիլէ իթիպարիյա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լեվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 26 3—3

Մահալլինտէ միւպայաաը մէվգիի միւնագասայա վազ օլունան նէֆս Եանեա իլէ Գօնիցա, Մեչովա վէ Զագօր մէվգիլէրի իչուն մուզթագ բիրինճի պէնէր գըյմէթ ճէմիտի 78, Բէրէվէզէ մէվգիինին 68 վէ Լօրօս մէվգիինին տախի 73 փարա ֆիյաթլար իլէ Թալիպի ճօհտէսինտէ օլտուղունտան թէնզիլ ֆիյաթ իլէ իթաասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լեվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 27 3—3

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՑԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷՅԼԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Պոնտոսի միջեւ կանոնաւորական երթեւեկ

Ամէնի շոգենաւը այսօր պիտի մեկնի դէպի Պաթում, հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն:

Սէյտաւի շոգենաւը Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յունուար 18ին 30ին

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիա երկաթուղեաւ ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Բեռներու և ուրիշ տեղեկութեանց

Նաւուղեքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակալութեան
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
477 Մումհանէ Սիթէ Ֆրանսէ

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որու նաւերը երկու անգամ կը բանին Լիվէրփուլէ և Արեւելեան միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գաբալոնիա	4845
Էթրուրիա	7718	Պաթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուքրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ածլաս	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	Թրինիտատ	899
[illegible]	1876	Մարոգգօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Թրինիտատ շոգենաւը, նաւապետ Ուիլեամս, պիտի գայ Լիվըրփուլէ դէպ ի 30 ամսոյս:

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակալ
Thomas C. Joly
Ալիքսիասթու խան, թիւ 401
932 Ղալաթիա

ԹԻՒ 4711

Ո՛Տ ՔՕԼՕՆԷԸ
(Պոլսոյ կօլօնյա-սուի)
FERD. MULHENS, COLOGNE
Ծանուցեալ իբր
ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԱՐԲԱՆ
Կը գտնուի հանրային ամէն վաճառատուններու մէջ: 844 26—48

ՄԵԾ ԿՈՄԵՐՍՈՆ

Կ. ՍԱՎՐՈՒՍԵԱՆ ԵՒ Ց. ԽՍԱՖՈՒԼԵԱՆ

Ցեղագրական նիւթերու վաճառատուն մը Մատուրան, Բարէջէնեան, Ածանեան

Թեյի, լօգումի, հէլվայի, խավեարի, ըզզելի, խաշխաշի, չաքարի, ակիտոնի, Թուղթի և այլ բուռու մ ուղիոսից յատուկ առ փոխ նոր և գեղեցիկ ձեւերով և գոյներով:

Լուսանկարութեան յատուկ լուսանկարներ, ամէն վերաբերեալ ամէն տեսակ կարեր, պարագայ դոյներ, լուսացարաններ ևն. ևն. ևն բազմական հաշակոս ներկուած:

Դիւրոս ասոնցմէ ամէնուն:

Մեծ ծաքանակ յանձնարարութիւնք թէ Պոլսէն և թէ գաւառներէն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին: 719

Պահճէ-Գաբու, Բասիմ Բաշա խանի դէմը:

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Լիվէրփուլ-Պոլսոյ և Օտեսայի միջեւ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալզանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմօ	3200
Անճելօ	3000	Կալիֆօ	5500	Բանաեր	1700
Արօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսթօ	2000	Կրօնաօ	2200	Բուիթօ	2800
[illegible]	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Զօրօնթինօ	2200	Հիբալկօ	3300	Րինալթօ	3200
Զրօսօ	2000	Հիմպէր	7000	Րօլլօ	3000
[illegible]	8800	[illegible]	1200	Րօմէօ	3500
Դեյրօ	2600	Այակս	5000	Րօզարիօ	3500
Դալիրօ	2500	Ճիանօ	2300	Սալերնօ	4000
Դավիտ	2100	Քելլօ	2000	Սանդոակօ	8200
Դագօ	2000	Քօլընօ	4200	Սաֆօ	2000
Դօմօ	2700	Քօմօ	2200	Սիլվիօ	2000
Զէքսօ	5000	Լէօ	2000	Սօրենտօ	4300
Դլիօ	3500	Լէոնթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Դօլտռօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրօօ	1200
Ցիգօ	2500	[illegible]	1500	Թօլիտօ	2800
[illegible]	2500	Մարքօ	4300	Թօրբէտօ	900
Ցուրօ	4800	Մարգէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
[illegible]	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	5000
Էսպանօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէնօ	1000
Էլէթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տէֆայնըս	200
[illegible]	2600	Օթէլլօ	5000	Զէմիօ	200
[illegible]	800	Օզբանօ	4500	Զէթօ	140
[illegible]	700	Օգօ	2000	Մօզէթօ	120
[illegible] Մոնարք					8000
[illegible] Մոնարք					8000
[illegible] Մոնարք					8100

Ուրպինօ շոգենաւը, նաւապետ Քըր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 9ին և 24ին հոս կ'սպասուի:

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւններ կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԹՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա
858

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

HUILE DE HOGG

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ԹԱՐՄ ԼԵԱՐԴՆԵՐՈՒ ԻՒՂ ԲՆԱԿԱՆ ԵՒ ԲԺՇԿԱԿԱՆ

Ամենէն ազդեցիկը, ամենէն անուշիկը, ամենէն ախորժելին զոր աւելի քան 40 տարիէ ի վեր յանձնարարած են բոլոր աշխարհի առաջին բժիշկները, ախտաթեք տղայոց, տկար մարդոց և ընդհէմ կուրծքի հիւանդութեանց, հազի, խոյլերու, մորթի այտուցներու և այլն:

Արտաքին պատեանին վրայ պահանջել HOGG միակ տէրը, 2, Քասթիլիօն փողոց, Փարիզ, և ալեկ դեղարաններու մէջ:

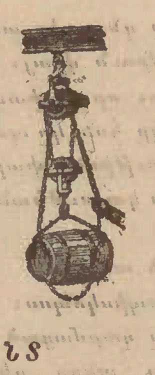

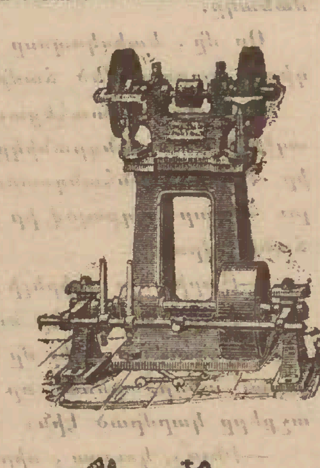

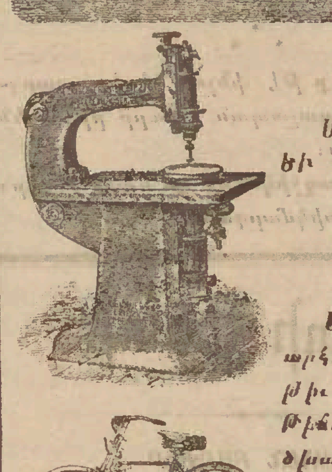

ԷՔՍԲՈՌ ՎԷՌԳԱՆՑ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱՅԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԳԼԻՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՃԻՒՂ ՆԱՒ

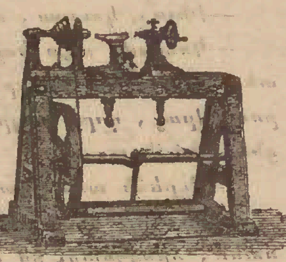

Մեքենաներու և գերմանական արհեստական նիւթերու ցուցադրութիւն ի Ղալաթիա, Բերչէմպէ Բազար, Թէճարէթ խան (Նախկին կեդրոնատեղի Ճլախոտի Րէժիի)

Արհեստական, երկրագործական, ճարտարապետական, նաւային եայլն, եայլն ՆԻՒԹԵՐՈՒ և ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒՄ:

Տեղեկութիւնք կը տրուին մեքենաներու ապրանք գործարաններու զետեղման վրայ:

Ցուցադրութեան մէջ կը գտնուի միշտ գեղեցիկ մթերք մը զանազան մեքենաներու, ջրհաններու, խողանոցի նիւթերու, գերմանական լինոլէօմի և ուրիշ վաճառքներու: 798

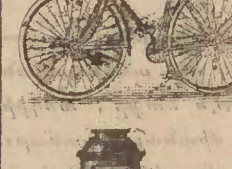

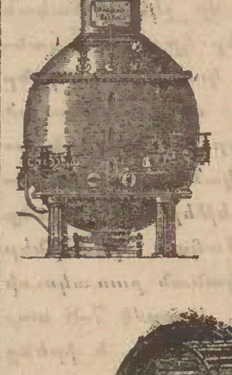

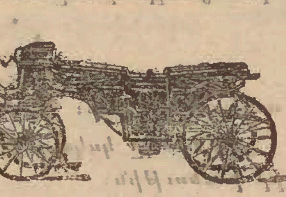

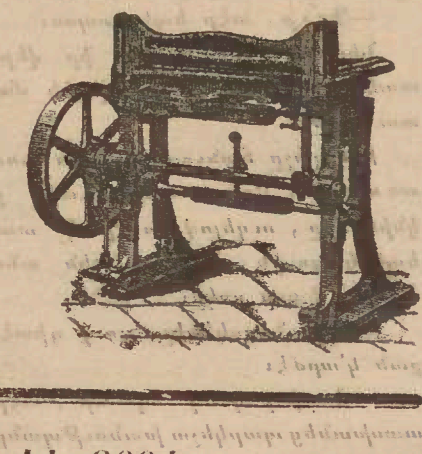

ՏՐԹ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԳԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

1 ՊԱՀՉԷ-ԳԱՊՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշուելէ լինտրի արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենապատուիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև դարմանումն ամեն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց:

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր: 114

Օ. ԿԱՆ ՆԻՒՄԷԲՕ ԻՒԻ

8

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՈՏՆԱՄԱՆՆԵՐՈՒ

Պ. ԲԱԹՍԻՔԱՔԻՍ

ԲԵՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 309

Այս մթերանոցին տէրը, Պ. Բաթսիքաքիս, կը ծանուցանէ իր արգոյ յաճախորդներուն և հասարակութեան թէ տարուան ամեն եղանակներուն իր մթերանոցին մէջ պիտի գտնեն ամեն տեսակ պատրաստ կօշիկներ և թէ գործատուն մը ունի ուր յանձնարարութեամբ կօշիկներ կը պատրաստուին էրիկ մարդերու, կիներու և տղաքներու համար, գործածելով առաջնակարգ նիւթեր Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ ամենէն համբաւաւոր գործարաններէն եկած եւ իրենց վայելչութեամբը, տոկունութեամբն ու գիներու համեստութեամբը նշանաւոր: Յանձնարարութիւնները կը կատարուին արագ եւ կէտ առ կէտ: Նոյն հաստատութեան մէջ կը գտնուին նաեւ առաջնակարգ լաստիկներ: Մէկ այցելութիւն կը բաւէ որպէս զի հասկցուի այս հաստատութեան նիւթերուն գերազանցութեանը: 12—36

ԱՅԵՐԻ ՉԵՐՐԻ ԲԵՔԹՕՐԱԼ

Այէրի Չէրրի բէքթօրալն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փողացաւ, բորբոքումն հազագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն եւ այլն:

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային զրգռումները եւ կապուտ հազի եւ յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կասցնէ:

Այէրի Չէրրի Բէքթօրալն՝ որ այնքան մեծ համբաւ ստացած է իբրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, նորա կոկորդի եւ թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին եւ միօրինակ նուաճող ազդեցութեամբն է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն եւ պաշտպանը կը հանդիսանայ:

Չէրրի Բէքթօրալն ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանցն է եւ համեղ: Գործածութեան եղանակը շիշերուն հետ կը տրուի:

Կը ծախուի մայրաքաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով. կեդրոնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կոստանդնուպոլսոյ: 906

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւթուած երթեւեկութիւնք

Բշ. 10/22 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի:
Գշ. 11/23 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ. ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէոսի ճամբով.
Եշ. 12/24 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին:
Եշ. 12/24 Սուրհանդակ դէպի Փարս Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում առաւօտեան ժամ 11ին:
Ուշ. 13/25 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի:
Ազդ. — Ուրբ. 11/23, [illegible] [illegible] Աղեքսանդրիոյ մէջ պիտի հանդիպին Զմիւռնիոյ, Պէյրութ, Եաֆա, և [illegible] 605

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրփուլէ և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
[illegible]	4200	Սֆինքս	3000
[illegible]	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեբթիս	3000
[illegible]	3250	Բէրլա	3000
[illegible]	3250	Լօթիս	800
Մոկատամ	3250	[illegible]	800
Մարիոթիս	3250	[illegible]	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և Ընկ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և Ընկ.
847 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1893 Նոյեմբեր 2էն սկսեալ մինչեւ 1894 Յունուար 17

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն Կամուրջէն ելնող շոգենաւուց երթեւեկութիւն

Ժ. Վ. — Թ.
2 — Սմ. Մզլ. Պէօլ. Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր. Հս. [Ր. Հիսարի շոգ. ին հետ պիտի հաղորդ.] 38
2 45 Ր. Ա. Գվ. Ենմ. Մզլ. Պէօլ. Թրպ. Պէյզ. անտի Ասիական եզերը անցնելով մինչեւ Գնտ. եղած նաւահանգիստներն հանդիպելով Օրթ. պիտի երթայ. Գնտ. ի շոգ. ին հետ կը հաղորդկ. Ուրբ. ները Օրթ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշբ. 18
3 15 Ենմ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Ենք. Ենք. շոգ. ին կը հաղորդ. Ուրբ. ները Սթն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Ր. Հս. ի շոգ. ին հետ կը հաղորդակցի 17
3 45 Ենք. Սթն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. բացի ուրբաթէ 28
4 15 Ենմ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Ենք. Սթն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէզպ. Պշբ. Պէզպ. ի շոգ. ին կը հղրդ. Ուրբ. ները Արն. Դրչ. Օրթ. 39
5 10 Ա. Գվ. Ենմ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Ենք. Սթն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. 32
6 15 Ենմ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Պէզ. Ենք. Սթէն. Միր. Պօյ. Ր. Հս. Պէզպ. Արն. Դրչ. Օր. Պշ. 41
7 15 Ենմ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Պէզ. Բշպ. Են. Մկ. Գնլ. Ր. Ա. Հս. Գնտ. Ար. Չնկ. Պէյլ. Օր. Գզ. Պշ. Իս. 22
8 15 Ա. Ր. Գվ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Ենք. Սթն. Մրկ. Ր. Հս. Պէզպ. Արն. Դրչ. Օր. Պշբ. 19
10 — Ր. Հիս. Չնկ. բացի Ուրբ. է) 39
10 15 Ենմ. Մէզ. Պէօլ. Թրպ. Ենք. Մրկ. Ր. Հս. Արն. Օրթ. Պշբ. 34

Սկիւտարէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

2 0 Ենք. Սթն. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. 42

Պէյլէրպէյէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

2 — Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. 32
2 30 Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. 22
2 40 Օրթ. էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր. է 33
3 — Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. 42
3 30 Հս. ենՊէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. Գզ. Ուրբ. 4ի 19
4 15 Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. բացի Ուր. է 28
4 20 Օրթ. էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր. է 18
4 45 Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. Գզ. բացի Ուր. է 42
5 15 Պէզպ. Արն. Դրչ. Օրթ. Պշբ. բացի Ուր. է 17

Ասիական եզերէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

2 — Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. 34
2 — Պէյզ. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա. Հիս. Գնտ. Օրթ. (Գնտ. կը հաղրդկ.) Ուրբաթները բացի Օրթ. էն Վան. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. 33
2 35 Պէզպ. Գն. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Պշբ. բցի. Ուր. է 41
2 30 Պէյզ. Բշպ. Ենք. Գնլճ. Պօյճ. Ր. Ա. Հիս. Գնտ. Արն. Չնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզ. Իսկ. Պշ. Գզ. 25
3 35 Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշբ. 34
3 25 Պէյզ. Բշպ. Չպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Օր. (Գնտ. ի շոգ. ին կը հղրդկ.) Ուր. ները բացի Օրթ. է Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշբ. 18
4 15 Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզ. Իսկ. բացի Ուր. 38
4 50 Պէյզ. Բշպ. Չպզ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. [Գնտ. շոգ. հետ կը հաղրդ. Ուրբ. ները Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշբ. պիտի հանդիպի] 33
5 25 Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշբ. բացի Ուր. է 18
7 — Մրկ. Ր. Ա. Հս. Գնտլ. Արնվ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գզկ. Պշբ. Իսկ: Հնգշ. օրերը Օր. Պշ. չկայ 35
9 — Պէօլ. Թրպ. Պէյզ. Բշպ. Չպ. Գնլ. Ա. Հս. Գնտ. Վնք. Չնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ. 28
10 10 Պէյզ. Գնլ. Ա. Հս. Չնկ. Պէյլ. Պշ. բացի Ուր. է 42
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 38
11 55 Գզկ. Իսկ » » 12

(Բացի կիրակի օրերէն) Կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

3 10 Պշբ. Օրթ. Արն. Պէզպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. Ա. Գավազ 32
4 5 Գազ. Պշբ. Իսկ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզօզ Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. 22
4 25 Պշբ. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէզպ. Ր. Հս. Պօյճ. Սթն. Ենք. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. 41
5 20 Իսկ. Պշբ. Գզկ. Օրթ. Պէյլ. Չնկ. Արնվ. Պէզպ. Գ տ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Չպզ. Մրկ. 25
6 — Գազ. Պշբ. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէզպ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէյզ. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. Գվզ. Ենք 19
7 — Պշբ. Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արն. Գնտ. Ր. Հս. Պօյճ. Գնլ. Ենք. Թրպ. Պէօլ. 28
8 30 Պշբ. Օրթ. Արնվ. Պէզպ. Ր. Հիս. Միրկ. Ենիք. Թրպ. Պէօլ. Մզլ. Ենմ. 34
9 20 Պէշ. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէզպ. Ր. Հիս. Ուրբ. ները Օվկ. վերջ Մրկ. Ենք. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. 39
10 5 Պշբ. Օրթ. Դրչ. Արն. Պէզպ. Ր. Հս. Պօյճ. Մրկ. Սթն. Ենք. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. Ուրբ. ները 10վայրկեան ետքը 18
10 45 Ր. Հս. Պօյճ. Միրկ. Սթէն. Ենիք. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. Ուրբաթները չկայ 17
11 20 Ենք. Թրպ. Պէօլ. Մէզ. Ենմ. 39
11 45 Պէզ. Ր. Հիս. Պօյճ. [illegible] 42

Կամուրջէն Պէյլէր երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

4 10 Ուղղ. Պէյլէր բացի ուրբաթէ 42
4 30 Ուղղ. Պէյլէր բացի Ուրբաթէ 17
10 35 Պշբ. Օր. Դրչ. Արն. Պէզ. Գնտ. Ա. Ր. Հս. Գնլ. Մրկ. Ենք. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուրբաթէ 25
11 15 Գազ. Պշբ. Օթ. Դչ. Արն. Պզ. Ր. Հ. Պօյճ. Մրկ. Սթէն. Ենք. 28
11 45 Պշբ. Օրթ. Դրչ. Արն. Գնտ. 41
12 15 Պշբ. Օրթ. Դրչ. Արնվ. 22

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

2 50 Ուղղակի Ա. Հիսար բացի Ուրբաթէ 34
3 20 Իսկ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ 33
3 35 Ուղղակի Գանտիլլի 38
4 50 Ուղղակի Գանտիլլի (բացի ուրբ. է) 18
8 45 Պշբ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ. բացի Ուրբաթէ 42
9 30 Պշբ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. 33
10 20 Պշբ. Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ. Մէզ. Ր. Ա. Գավազներ 38
10 40 Պշբ. Գզկ. Պէյլ. Չնկ. Վնք. Գնտ. Ա. Հիսար Պզ. Ուր. ները 10 30ընԻսկ. Արնվ. Ր. Հս. Մրկ. Ենք. Պէօլը. կը հզպի. Վնք. եւ Պէզ. չկայ. 32
11 20 Գազ. Պշբ. Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վնիք. Գնտլ. Պէզ. Ուրբաթները Իսկ. 19
11 18 Գնտ. Ա. Հս. Գնլ. Չպզ. Բշպ. Պէյզ. 33
11 30 Իսկ. Գզկ. բացի Ուրբաթէ 12
12 — Գզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանք. 34

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
— —		— —	
— —		— —	
— —		— —	7 —
— —		— —	7 30
— —	7	— —	8 15
— —	8 10	— —	9 5
2 15	8 20 Վափ.	2 50	9 50
3 —	8 50	3 20 Վափ.	10 15
3 30	9 30	3 25	10 30 Ֆէրպ
3 45 Ֆէրպ.	9 45 Ֆէրպ.	3 50	10 40 Գզկ.
4 —	10 25	1 30 Ֆէրպօթ	11 —
4 30	10 45	4 40	11 30 Ֆէրպ
4 50 Վափ.	11 — Գուզկ.	5 20 Վափ.	11 30 Գզկ.*
5 30	11 — Ֆէրպ.	5 35	11 50
5 30 Ֆէրպ.	11 20	6 15 Ֆէրպօթ	— —
6 15	12 5	6 25	12 10

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
— —	—	— —	6 25
— —	7 —	— —	7 —
— —	8 10	— —	7 30
— —	8 20 Վափ.	— —	8 15
— —	9 —	2 50	9 5
2 30	9 30	3 25	9 50
3 20	9 45 Ֆէրպ.	3 20 Վափ.	10 15
3 45 Ֆէրպօթ	10 15	3 50	10 30 Ֆէրպ.
4 —	10 40	4 30 Ֆէրպօթ	10 40
4 30	11 — Ֆէրպ.	4 50	11 30 Ֆէրպ.
5 30 Ֆէրպօթ	11 10	5 20 Վափ.	11 30 Գզկ.
5 15	11 45	5 35	11 50
6 —	12 5	6 15 Ֆէրպօթ	12 10

*Այս երթեւեկութիւն ուրբաթ, շաբաթ եւ տօն օրերը տեղի չպիտի ունենայ:

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

3 30 Հարէմէն Սալաճագ (բացի կիրակիէ եւ Ուր. է)
4 30 » » (ուր. ժամ 4ին)
10 40 » » (բացի ուր. կիր. օրերէ)
11 25 » » [ուր. կիր. ժ. 10.45ին]
3 — Կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ [բացի կիր. Ուր. է]
4 — » » » [Ուր3 30ին]
10 10 » » անտի Սալաճագ [բացի ուր. կիր. օրերէ
11 10 » » » Սալաճագ [կիրակի եւ ուրբաթ օրերը ժամ 10.30ին]:

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 45 Իսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
5 30 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
9 45 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
4 45 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
6 15 Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 30 Սիրքէճիէն Գպթ. Իսկիւտար

Ծան. — Օդը մրգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան: